

JAAARVERSLAG 2025

Jaarverslag 2025

Hoofdzetel
6, Gabrielle Petitstraat, 1080 Brussel

info@gams.be / www.gams.be

GAMS België vzw
Bedrijfsnummer - 0458.323.119 RPM
BE37 0012 8683 3928

Foto's: Anja Strelec, Layla Aerts, Edouard Brams en Olivier David
Illustraties: Atypicalist

Opgesteld door het team van GAMS België
Layout door Lisa Keepen

Met het oog op de gelijkheid tussen mannen en vrouwen gebruiken wij genderneutrale taal in onze verslagen. We doen dat al sinds 2016 in al onze publicaties.

Op alles wat in de tekst [onderstreept](#) is, kunt u klikken in de pdf-versie.

EDITORIAAL

WIE ZIJN WIJ?

Onze impact

Onze aanpak en onze waarden

Ons team

AS 1: PREVENTIE

6 februari - Internationale Dag van Nultolerantie

Community Voices: een gedragen engagement

Youth Activists: jongeren geëngageerd voor verandering

Puissantes : een documentaire over gemeenschappelijk engagement tegen VGV

AS 2: BESCHERMING

Preventiecampagne voor de vakantie: "Beschermdende ouders"

Webinars voor advocaten en juridische professionals

AS 3: BEGELEIDING

Project Diiran: empowerment van jonge vrouwen

Interview met Fos, intercultureel werkster

CIClus: menstrueel welzijn versterken en taboes doorbreken

AS 4: OPLEIDING EN OVERLEG

Online workshops van de Gezamenlijke Strategieën

Focusgroep: strijd tegen gedwongen huwelijk

Netwerking

AS 5: PLEIDOOI EN EXPERTISE

Studie over gemeenschappen uit de Arabische wereld en Azië

Waalsgemeenschapsdiagnostiek

AS 6: INTERNATIONALE SAMENWERKING

GAMS Luxemburg is er!

Missie van de psychologen naar Canada

Project Vélingara

End FGM E-Campus: een tool voor permanente vorming

2025 IN HET KORT

BALANS

VOORUITZICHTEN EN UITDADINGEN VOOR 2026

SPONSORS

p. 2

p. 3

p. 5

p. 6

p. 7

p. 11

p. 12

p. 16

p. 17

p. 19

p. 21

p. 22

p. 24

p. 26

p. 30

p. 31

p. 35

p. 37

p. 38

p. 39

p. 40

p. 42

p. 43

p. 44

p. 46

p. 47

p. 48

p. 49

p. 50

p. 52

p. 54

p. 56

p. 57

EDITORIAAL

We sloten 2025 af in een context van begrotingsbezuinigingen als gevolg van politieke keuzes. Deze budgetvermindering dwong ons het team in te krimpen en afscheid te nemen van verschillende geëngageerde collega's. GAMS kon deze moeilijke periode echter overwinnen en ik wil hier de moed en de solidariteit van het team bedanken, alsook onze Community Voices, en Fabienne, onze directrice, voor haar onwankelbare inzet! Mijn dankbaarheid gaat ook uit naar ons geliefde Bestuursorgaan. Ik kan onze financiers en donateurs niet vergeten voor hun steun bij het bereiken van onze doelstellingen tijdens deze turbulente periode en in het dagelijkse werk.

Voor vrolijker nieuws en om een sprankje hoop te bieden in de strijd voor de afschaffing van VGV: GAMS België viert zijn 30-jarig bestaan op 27 juni 2026 in La Vallée in Brussel. We verwelkomen u graag als onze gast.

GAMS is meer dan een eenvoudige opvangstructuur uit de non-profitsector. GAMS België is een visie en een hoop voor een rechtvaardige en billijke wereld, voor een jeugd die zich bewust is van haar volledig potentieel, voor een meer menselijke rechtvaardigheid voor de rechten van meisjes en vrouwen.

Ik kan niet afsluiten zonder te spreken over Khadidiatou Diallo, onze oprichtster. Khadia, ik wil je al mijn waardering, bewondering en respect betuigen voor de vrouw die je bent en die je voor mij vertegenwoordigt, maar ook voor de toekomstige generaties. Er is een Khadia nodig om de dingen te willen en te kunnen veranderen, taboes te doorbreken en schadelijke praktijken die door onze gewoonten en tradities worden opgelegd in vraag te stellen.

Ik wil ook hulde brengen aan diegenen die niet meer onder ons zijn, maar die hebben bijgedragen aan de oprichting en de evolutie van GAMS zoals we het vandaag kennen.

Het loslaten van besnijdenis is een gemeenschappelijke strijd: Vrijheid en zusterschap!

Diariou Sow
Voorzitster van GAMS België

WIE ZIJN WIJ?

GAMS België (Groep voor de Afschaffing van Vrouwelijke Genitale Verminking), opgericht in 1996 door Khadiyatou Diallo, strijdt voor de afschaffing van vrouwelijke genitale verminking (VGV) in België en de rest van de wereld. Het GAMS-team werkt samen met de betrokken gemeenschappen en richt zich op preventie, ondersteuning, opleiding van professionals (m/v/x) en lobbying. GAMS België is lid van het End FGM EU-netwerk en het Inter-Afrikaans Comité tegen schadelijke praktijken.

Wat is vrouwelijke genitale verminking?

Genitale verminkingen of vrouwelijke genitale verminkingen omvatten alle "ingrepen die de externe geslachtsorganen van vrouwen opzettelijk veranderen of beschadigen om niet-medische redenen" (WGO 2014).

- **Type 1 (clitoridectomie):** gedeeltelijke of volledige verwijdering van de glans/eikel (het externe gedeelte) van de clitoris en/of de clitorishoed
- **Type 2 (excisie):** gedeeltelijke of volledige verwijdering van de glans/eikel (het externe gedeelte) van de clitoris en de binnenste vulvalippen, met of zonder excisie van de buitenste vulvalippen
- **Type 3 (infibulatie):** vernauwing en bedekking van de vaginale opening door in de binnenste en/of buitenste vulvalippen te snijden, ze te verplaatsen en soms aan elkaar te hechten, met of zonder verwijdering van de clitorishoed en de glans/eikel (het externe gedeelte) van de clitoris
- **Type 4:** alle andere schade die voor niet-medische doeleinden aan de vrouwelijke geslachtsorganen wordt toegebracht, zoals het doorprikken, doorboren, inkerven, krassen en afbranden van de geslachtsorganen

De clitoris is een relatief groot orgaan (8 tot 10 cm), dat zich grotendeels inwendig bevindt. Besnijdenissen bestaan uit het verwijderen van het zichtbare of uitwendige deel (de glans/eikel) van de clitoris, maar niet de volledige clitoris. De Wereldgezondheidsorganisatie paste in 2022 de beschrijving van de types VGV aan door "volledige verwijdering van de clitoris" te vervangen door "volledige verwijdering van de glans van de clitoris".

ONZE IMPACT

De voorbije 5 jaar (2020-2024) was GAMS België verantwoordelijk voor:

1061

meisjes werden ingeschreven
voor bescherming tegen
besnijdenis

2236

meisjes en vrouwen die al een
besnijdenis hebben ondergaan
kregen psychosociale begeleiding

252

mannen kregen
ondersteuning

11062

professionals (m/v/x) die werkzaam zijn
in de sectoren asiel, volksgezondheid,
welzijnswerk, justitie en onderwijs
kregen een opleiding

ONZE AANPAK

Het betrekken en empoweren van gemeenschappen met een prevalentie VGV

Het bevorderen van de gezondheid (met bijzondere aandacht voor de reproductieve en seksuele rechten)

Het doorbreken van de misvattingen rond VGV

De mogelijkheid bieden aan elke betrokken vrouw om gebruik te maken van individuele multidisciplinaire begeleiding, aangepast aan haar noden

Het promoten van een intersectionele feministische en dekoloniserende aanpak in de strijd tegen VGV

Het pleiten voor de rechten van de betrokkenen, ongeacht hun administratief statuut

Het opleiden van professionals (m/v/x) over de complexe uitdagingen rond VGV, zodat die een beter begrip van het onderwerp ontwikkelen en gepaste zorg kunnen bieden voor de betrokken personen

Bruggen bouwen tussen actoren via synergieën en netwerken, zowel op nationaal als op internationaal niveau

ONZE WAARDEN

Gelijkheid tussen mannen en vrouwen

Duurzame ontwikkeling

Solidaire en wederkerige aanpak Noord-Zuid / Zuid-Noord

Intersectionaliteit

Verdediging van reproductieve en seksuele rechten

Verdediging en eerbiediging van de mensenrechten, met nadruk op die van meisjes en vrouwen

ONS TEAM

De afgelopen jaren heeft ons betaald team belangrijke veranderingen doorgemaakt, met regelmatige wisselingen door projecten van bepaalde duur, maar ook — in 2025 — door budgettaire beperkingen die de continuïteit van bepaalde functies onder druk heeft gezet. Verschillende contracten liepen af zonder verlenging mogelijk te maken, en in december moest het ontslag worden aangekondigd van vijf medewerkers met een contract van onbepaalde duur, om financiële redenen. Dit had een directe impact op de samenstelling van het team.

Ondanks deze context werd 2025 gekenmerkt door een sterk vermogen tot aanpassing en collectieve veerkracht. De veranderingen binnen het team boden de gelegenheid om bepaalde werkdynamieken te herdenken en de solidariteit tussen collega's te versterken, in een context waarin de missie van GAMS België essentieel blijft.

Eind 2025 telde het team 28 medewerkers. We verwelkomden Pauline B., Estel, Abdinasir, Yana, Lola en Jeanne. We namen ook afscheid van Estel, Pauline B., Hortense, Rebecca, Cyrielle, Fatma, Soumaya, Lola, Bountou, Keyla en Jessica. We danken hen van harte voor hun inzet, hun expertise en hun bijdrage aan de werking van GAMS België.

ONDERSTEUNINGSTEAM

Fabienne Richard

Directrice

Moussa Diong

Administratie en boekhouding

Muriel Renders

Hoofd HR-Financiën

Lisa Keepen

Communicatieverantwoordelijke

Jeanne Hoste

Assistente beheer
en communicatie

NETWERKTEAM

Aminata Sidibé

Coördnatrice van de CoP
en projectleidster voor het VGV-netwerk

Mariama Bah

Coördnatrice van het VGV-netwerk
en verantwoordelijke van Community
Voices (Brussel en Wallonië)

Katrien De Koster

Coördinatrice van de activiteiten in Vlaanderen

Mawda Abbas

Antenne- en Community Voices verantwoordelijke (VL)

Yana Demey

Projectleidster voor het VGV-netwerk in Vlaanderen

Ewout Gubbels

Maatschappelijk werker

Luna Doppée

Psychologe

Jente Konings

Juriste

Abdinasir Abdi

Intercultureel werker

Aminata Keita

Intercultureel werkster

Louise Da Via

Antenneverantwoordelijke en maatschappelijk werkster

Fos Mohamed Nur

Intercultureel werkster

Lola Vicari

Psychologe

Aminata Sidibé

Coördinatrice van de activiteiten in Brussel

Carolina Neira Vianello

Sociaal verpleegkundige

Annalisa d'Aguanno

Psychologe

Feven Tekle Tsehaye

Intercultureel werkster

Jente Konings

Juriste

Pauline Soupa

Vroedvrouw

Mélanie Jocquet

Coördinatrice van de activiteiten in Wallonië

Ismatou Bah

Intercultureel werkster

Aïcha Ali Abdou

Intercultureel werkster

Elly Pauwels

Juriste

Valentine Hayet

Psychologe

Djenaba Barry

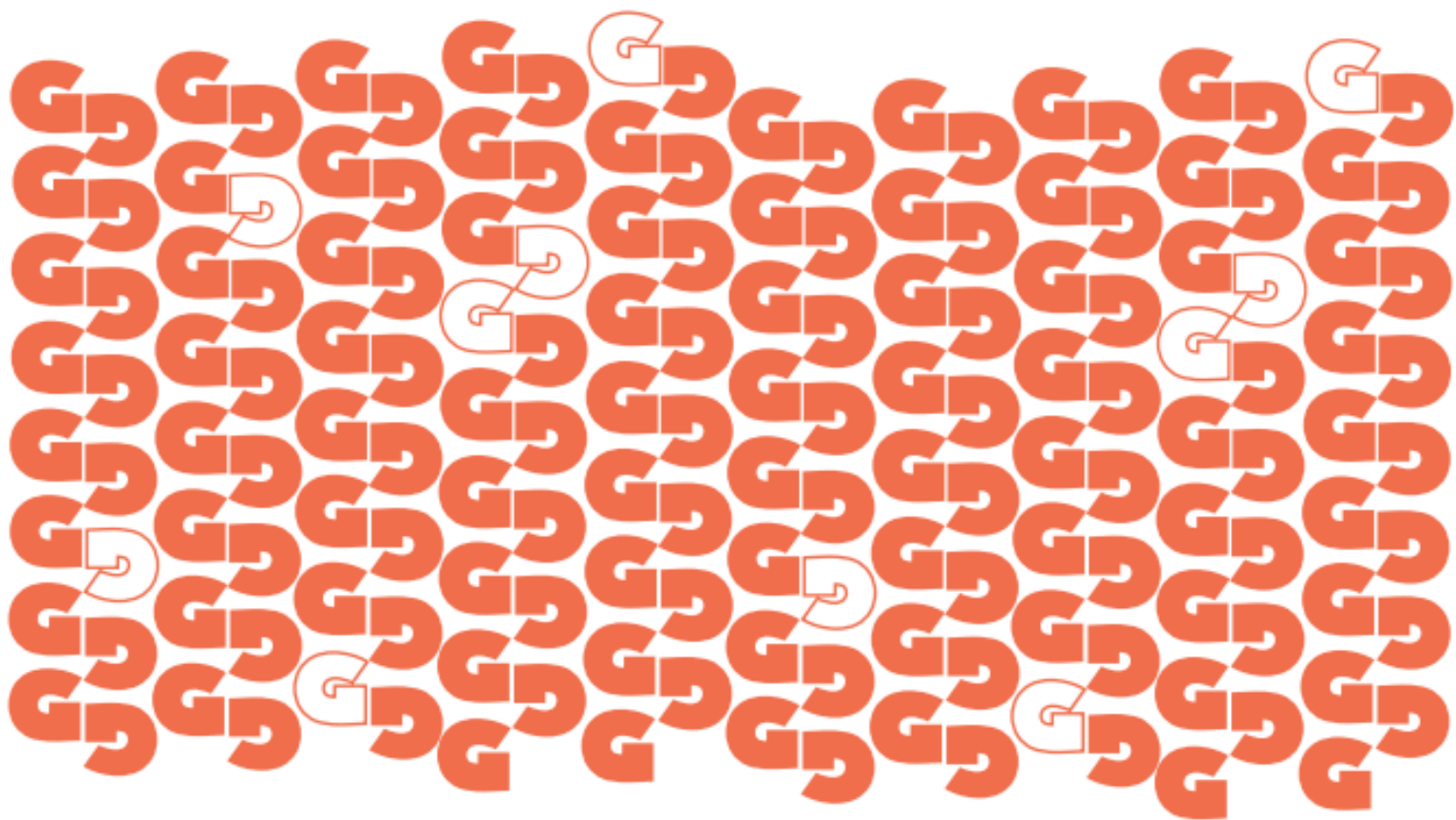
Sociaal werkster

ONS BESTUURORGAAN

Samenstelling van het bestuursorgaan, verkozen tijdens de algemene vergadering in juni 2025:

Diariou Sow - voorzitter, **Christelle Bornauw** - vicevoorzitster, **Bruno Leman** - secretaris, **Moustapha Cissé** - penningmeester, **Sarah O'Neill** - bestuurslid, **Safiatou Diallo** - bestuurslid, **Christel Musset** - bestuurslid

AS 1: PREVENTIE

De preventie van vrouwelijke genitale verminking (VGV) is een centraal as in de werking van GAMS België. Meisjes beschermen – of ze nu in België geboren zijn of op jonge leeftijd hier zijn aangekomen – betekent tijdig handelen, zowel hier in Europa als bij een melding van een reis naar het land van herkomst of dat van hun ouders.

Deze preventie gebeurt via nabijheidswerk, en vertrekt vanuit de betrokken gemeenschappen zelf. Onze Community Voices spelen daarin een essentiële rol: op een geïnformeerde, ondersteunende, en geëngageerde manier bouwen zij mee aan een werking waar verbinding, sensibilisering, luisteren en begeleiding centraal staat. Daarnaast is Gams België ook aanwezig in consultaties van ONE en Kind & Gezin, op scholen, en in opvangcentra voor asielzoekers en maraudes, om zo een breed en divers publiek te bereiken.

Als GAMS België ontwikkelen we ook sensibiliseringsacties voor het grote publiek, om op die manier de realiteit van VGV beter gekend te maken, vooroordelen te ontcrachten en een collectief bewustzijn te stimuleren. Deze complementaire aanpak versterkt de preventie door zowel op gemeenschaps- als op maatschappelijk niveau te werken.

In 2025 versterkten we deze gemeenschapsdynamiek via verschillende sleutelprojecten. De ontwikkeling van de groep Youth Activists in Brussel, bijvoorbeeld, illustreert onze wil om jongeren actief te betrekken bij de strijd tegen VGV. Dit wordt gedaan door hen te voorzien van de nodige middelen om zelf actief initiatief te nemen en hun omgeving te sensibiliseren.

Preventie is een werk van lange adem, maar precies daar speelt zich het wezenlijke af — het hart van onze werking.

AS 1: PREVENTIE

6 februari: een nationale mobilisatie tegen vrouwelijke genitale verminking

Ter gelegenheid van 6 februari, de Internationale Dag van Nultolerantie tegen Vrouwelijke Genitale Verminking (VGV), mobiliseerde GAMS België zich krachtig in het hele land. Politieke belangenbehartiging, activiteiten met de betrokken gemeenschappen, ciné-débats en sensibiliseringsacties in publieke ruimtes kleurden deze week van engagement

Belangenbehartiging in de Senaat

Op 5 februari nam GAMS België het woord in de Senaat tijdens het seminarie "Vers l'abandon de l'excision, pour une approche nationale coordonnée". De studie toonde onder meer aan dat 81% van de bevroegde vrouwen bewust koos om een besnijdenis te voorkomen, terwijl 90% van de bevroegde professionals aangaf zich bewust te zijn geworden van hun rol in de preventie en begeleiding van getroffen vrouwen.

Het collectief *La Voix Libre des Femmes* las een open brief voor waarin de autoriteiten werden opgeroepen de bescherming van meisjes en vrouwen die zich op Belgisch grondgebied bevinden te versterken.

AS 1: PREVENTIE

6 februari: La Voix Libre des Femmes

Ontdek de brief geschreven door het collectief van vrouwen die lid zijn van GAMS België, ter gelegenheid van de Internationale Dag van Nultolerantie.

Geachte dames en heren, senatoren en senatrices, volksvertegenwoordigers,

Geachte aanwezigen,

Het is een eer voor mij, en voor ons allen, om hier aanwezig te zijn en de stem te dragen van alle vrouwen en meisjes die wereldwijd vrouwelijke genitale verminking ondergaan.

Laten we er nogmaals op wijzen dat vrouwenbesnijdenis levens blijft verwoesten, kinderjaren blijft stelen en diepe sporen nalaat. Het is niet zomaar een handeling. Het is een lijden, een onzichtbaar litteken dat voor altijd tekent. Het is een seksueel, fysiek en psychologisch trauma dat slachtoffers hun hele leven met zich meedragen. Een leven dat maar al te vaak getekend wordt door pijn, schaamte en stilte.

Toch is deze praktijk geen keuze van de vrouwen en meisjes die haar ondergaan — het is geweld. Het wordt hen opgelegd door sociale normen, gemeenschapsdruk en, maar al te vaak, door hun eigen families. Diezelfde families die, in plaats van te beschermen, hun dochters blootstellen aan levensgevaar door hen te onderwerpen aan deze verminking.

Vandaag voeren wij strijd. Een strijd om luid en duidelijk te zeggen: STOP aan Vrouwelijke Genitale Verminking. Een strijd om onze dochters en zussen te beschermen tegen deze onmenselijke en gruwelijke praktijk.

Want een meisje dat vandaag beschermd wordt, is een vrije vrouw van morgen.

Wij vragen uw steun voor al die meisjes en vrouwen die zich op Belgisch grondgebied bevinden en bij de autoriteiten om bescherming vragen.

Wij danken u voor uw aandacht en uw engagement.

Dank u,

Het Collectief "La Voix Libre des Femmes"

AS 1: PREVENTIE

6 februari: een nationale mobilisatie tegen vrouwelijke genitale verminking

Op 6 februari was het voor GAMS België essentieel om de betrokken gemeenschappen samen te brengen.

Vertoning van de film *A Girl from Mogadishu*, gevolgd door een workshop over menstruele gezondheid voor gemeenschapsrelais

Symbolische mars door het Collectief La Voix Libre des Femmes langs verschillende emblematische plaatsen in de hoofdstad, waarbij een open brief werd overhandigd aan het CGVS (Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen).

Antwerpen

Brussel

Luik

Namen

Een uitwisselingsdag met Khadidiatou Diallo, oprichtster van GAMS België, in het Cultureel Centrum van Dison, samen met vrouwen uit een opvangcentrum

Klitoris- en vulvavormige gipsafgietsels werden vervaardigd door deelnemsters aan de workshops van de antenne. Ze werden vervolgens uitgedeeld op het station om het grote publiek te sensibiliseren

Ciné-débats en sensibilisering

Ciné-débats werden ook georganiseerd in **Luik, Brussel, Charleroi, Antwerpen en Louvain-la-Neuve** rond de documentaire *Koromouso – Big Sister*, in aanwezigheid van regisseuse Habibata Ouarmé. Deze vertoningen brachten meer dan **475 mensen** samen om de film te ontdekken en een debat te starten rond de strijd tegen VGV.

AS 1: PREVENTIE

6 februari: een nationale mobilisatie tegen vrouwelijke genitale verminking

Tot slot verschenen op de ochtend van 5 februari berichten "STOP FGM" vergezeld met afbeeldingen van clitorissen in publieke ruimtes in Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent, Luik, Leuven, Louvain-la-Neuve en Namen. Uitgevoerd met de clean tag-techniek en dus met respect voor het milieu, wilde deze actie voorbijgangers op een creatieve manier aanspreken.

AS 1: PREVENTIE

Community Voices: een gedragen engagement in het hart van de gemeenschappen

De opleiding van de Community Voices (gemeenschapsrelais) staat sinds 2012 centraal in de strategie van GAMS België om de aanwezigheid van sleutelfiguren binnen gemeenschappen die betrokken zijn bij VGV te versterken. In 2025 werd het Franstalige vrijwilligersnetwerk in **Brussel** vernieuwd met de komst van **17 nieuwe Community Voices**, onder wie 4 mannen — een teken van een groeiende en steeds diversere mobilisatie. In **Vlaanderen** werden **15 relais** opgeleid tijdens vier opleidingsdagen, gevolgd door drie maanden van opvolgssessies.

Vanuit de erkenning van de emotionele impact die dit engagement met zich mee kan brengen, integreerde het opleidingsprogramma een psychologische begeleidingsstructuur. Drie sessies, begeleid door psychologen en georganiseerd vóór, tijdens en na de opleiding, maakten het mogelijk de emotionele beschikbaarheid van de deelnemers te evalueren, mogelijke traumatische heractivaties te voorkomen en de verwerking van de aangeleerde inhoud te ondersteunen. Dit alles gebeurt binnen een werking die het levensverhaal van elke deelnemer respecteert.

De Community Voices werden doorheen het hele jaar sterk betrokken. Ze organiseerden mee sensibiliseringssessies in Fedasil- en Rode Kruis-opvangcentra in de talen van de betrokken gemeenschappen, namen deel aan podcasts en rondetafelgesprekken, en werkten mee aan het theaterstuk "Être une femme, c'est...". Tegelijkertijd werden de supervisies en permanente vorming van de Community Voices verder gezet, om op die manier hun competenties te versterken en hen een duurzaam ondersteuningskader te bieden dat een blijvend engagement mogelijk maakt.

AS 1: PREVENTIE

De Youth Activists: jongeren geëngageerd voor verandering

Eén van de krachten van GAMS België ligt in de directe betrokkenheid van de gemeenschappen met een prevalentie vrouwelijke genitale verminking (VGV). Binnen deze dynamiek brengt het netwerk van Youth Activists jonge, geëngageerde vrijwilligers tussen 18 en 30 jaar samen, afkomstig voornamelijk uit deze gemeenschappen.

Via hun acties worden deze jongeren drijvende krachten voor verandering. Ze sensibiliseren hun omgeving, nemen deel aan preventiecampagnes en spreken hun leeftijdsgenoten aan over thema's rond VGV, gendergerelateerd geweld, en seksuele en reproductieve rechten. Hun engagement speelt een cruciale rol in het doorbreken van taboes en het laten weerklinken van de stemmen van nieuwe generaties binnen de strijd voor gelijkheid.

Door zich aan te sluiten bij dit netwerk krijgen de Youth Activists toegang tot opleidingen, uitwisselingsruimtes en de mogelijkheid om zich te engageren in concrete projecten.

In 2025 telde GAMS negen Youth Activists, allemaal tussen de 18 en 30 jaar oud.

Wil jij je engageren en aansluiten bij de Youth Activists, neem dan contact op met Luna (+32 492 37 26 77)

AS 1: PREVENTIE

De Youth Activists: gedreven projecten

Intergenerationele rondetafel

Op 25 februari 2025 organiseerde GAMS België, in samenwerking met de studentenkring Binabi, een rondetafelgesprek op de campus Solbosch (ULB). Het doel was een dialoogruimte te creëren tussen jongeren en oudere generaties afkomstig uit diverse gemeenschappen. Hier kon men reflecteren en gedachtes uitwisselen over gevoelige maar essentiële thema's zoals de gelijkheid tussen vrouwen en mannen, de impact van sociale media, de plaats van tradities, en de intergenerationele overdracht van waarden en verzet

Deze ontmoeting mondde uit in diepgaande en oprechte uitwisselingen in een warme sfeer, die wederzijds luisteren en begrip tussen generaties bevorderde.

"Être une femme, c'est...": een creatie van de Youth Activists

Ter gelegenheid van 8 maart, de Internationale Dag voor Vrouwenrechten, bedachten, schreven en speelden vijf Youth Activists een theaterstuk getiteld "*Être une femme, c'est...*", met de steun van de Stad Brussel.

Via verschillende scènes – geïnspireerd op hun eigen ervaringen, observaties en gehoorde verhalen – verkenden de jongeren wat het vandaag betekent om een vrouw te zijn. Het stuk behandelt met gevoel voor humor thema's zoals sociale druk, tradities, mentale belasting, intimidatie en de kracht van sororiteit. Het stuk werd vier keer vertoond aan diverse publieken en wekte emotie, reflectie en debat op. Het opende ruimte voor een dialoog over de ervaringen en leefwerelden van vrouwen

AS 1: PREVENTIE

Puissantes: een documentaire over gemeenschappelijk engagement tegen VGV

De documentaire *Puissantes* belicht het werk van de Community Voices aan de hand van het verhaal van Mariama Bah, de Franstalige coördinatrice van de Community Voices. De documentaire volgt haar dagelijks engagement tegen VGV, samen met het traject van de Community Voices die zij opleidt en begeleidt. Via de getuigenissen van vrouwen en jongeren uit de betrokken gemeenschappen toont de documentaire de realiteit van meisjes en vrouwen die VGV hebben meegemaakt of er risico op lopen, soms zelfs terwijl ze in ballingschap leven.

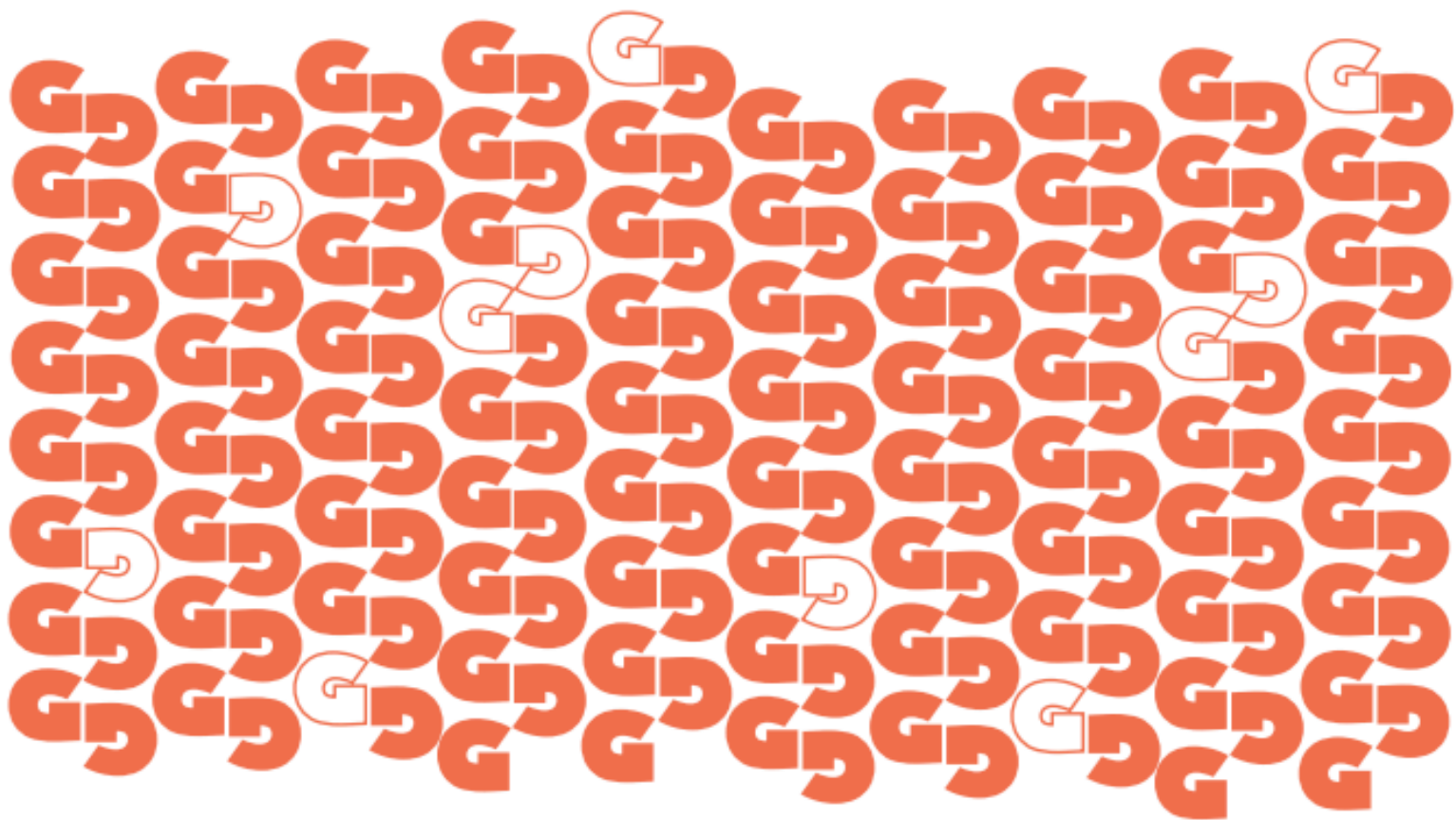
Deze verhalen benadrukken het belang van het onderscheid tussen cultuur en traditie, en tonen hoe collectieve actie verder reikt dan louter aanklacht en zich omvormt tot concreet engagement. *Puissantes* brengt zo hulde aan de kracht van het collectief, aan de essentiële rol van de Community Voices en aan de impact van het werk van GAMS België in de strijd tegen VGV

Sinds de release vonden in Namen en Brussel verschillende inzichtvolle en constructieve ciné-débats plaats. In 2026 zijn er nieuwe vertoningen gepland in andere Belgische steden, in Canada en daarbuiten.

Om een vertoning te organiseren, stuur een e-mail naar info@gams.be

AS 2: BESCHERMING

Ondanks de preventie-inspanningen blijft het risico op besnijdenis in Europa of tijdens een reis naar het land van herkomst reëel. In België wordt het organiseren of uitvoeren van VGV strafrechtelijk vervolgd, overeenkomstig artikel 409 van het Strafwetboek.

De rol van GAMS België is professionals en/of familieleden te ondersteunen om een dreigende of geplande besnijdenis te voorkomen. GAMS België biedt eerstelijnsopvang voor juridische ondersteuning en tweedelijnsraadplegingen voor professionals met juridische vragen rond nationale en internationale bescherming.

In 2025 werden 47 directe begeleidingsvragen geregistreerd in verband met een situatie met risico op VGV, tegenover 65 geopende dossiers in 2024. Naarmate we professionals opleiden, pakken zij risicosituaties steeds vaker zelfstandig aan. We kregen ook te maken met nieuwe types risicosituaties waarbij andere vormen van geweld betrokken zijn, met name in Vlaanderen waar — anders dan in de Franstalige gemeenschap — geen gespecialiseerde organisaties rond gedwongen huwelijk bestaan: 11 dossiers van gedwongen huwelijk, 4 situaties van kinderen die na een vakantieverblijf in het land van herkomst werden achtergelaten en 6 meldingen van intrafamiliaal geweld. De identificatie van deze nood in Vlaanderen leidde tot de oprichting van een netwerk voor de aanpak van VGV, gedwongen huwelijken en achterlating, gecoördineerd door GAMS, dat in 2026 van start zal gaan.

Dit alles onderstreept de noodzaak van een nationale inventarisatie om een globaal en coherent beeld te krijgen van alle begeleidingen.

AS 2: BESCHERMING

Preventiecampagne voor de vakantie: "Beschermende ouders: besnijdenis stopt met mij"

In aanloop naar de zomervakantie, een periode waarin het risico op besnijdenis tijdens verblijven in het land van herkomst kan toenemen, nam GAMS België op 17 mei 2025 deel aan de lancering van de internationale campagne "Beschermende ouders: besnijdenis stopt met mij".

Deze campagne belicht een vaak onzichtbare vorm van moed: die van ouders die de besnijdenis van hun dochters weigeren. Geconfronteerd met familiale of sociale druk nemen sommige ouders moeilijke beslissingen om hun kinderen te beschermen — bijvoorbeeld door zich te verzetten tegen hun omgeving of zich te distantiëren van bepaalde risicosituaties. Door deze ouders een stem te geven, waardeert de campagne hun beschermende keuzes en moedigen we andere gezinnen aan hetzelfde te doen.

In België lopen nog meer dan 12.000 meisjes risico op besnijdenis. Via getuigenissen verspreid op sociale media, in de pers en binnen de betrokken gemeenschappen, streefde de campagne ernaar de bewustwording te uit te breiden en positieve beschermingsmodellen te promoten.

Eén van de gedeelde getuigenissen was die van Rokia Bamba, Brusselse dj en geëngageerde publieke figuur, die deelt hoe haar vader altijd alert was om haar te beschermen.

[Bekijk de video's](#)

PARENTS PROTECTEURS BESCHERMENDE OUDERS

L'EXCISION S'ARRÊTE AVEC NOUS !
VROUWENBESNIJDENIS STOPT BIJ ONS!

AS 2: BESCHERMING

Preventiecampagne voor de vakantie: "Beschermende ouders: besnijdenis stopt met mij"

In het kader van deze campagne werden ook verschillende sensibiliseringsevents georganiseerd in het Brussels Parlement, in Luik en in Namen, met de aanwezigheid van beschermende ouders, professionals en leden van de betrokken gemeenschappen. Deze ontmoetingen boden ruimte om getuigenissen te delen, preventiestrategieën uit te wisselen en de collectieve mobilisatie tegen vrouwelijke genitale verminking te versterken.

AS 2: BESCHERMING

Webinars voor advocaten en juridische professionals

In 2025 organiseerde GAMS België een reeks webinars voor advocaten en andere juridische professionals over internationale bescherming vanuit het perspectief van gendergerelateerd geweld, met bijzondere aandacht voor vrouwelijke genitale verminking (VGV) en gedwongen huwelijk. Deze opleidingen hadden als doel kennis en praktische competenties te verdiepen om zo de begeleiding van betrokken personen te verbeteren.

Deze webinars droegen bij aan het versterken van de praktische competenties van juridische professionals en aan een meer aangepaste en veilige begeleiding van personen die geconfronteerd worden met gendergerelateerd geweld.

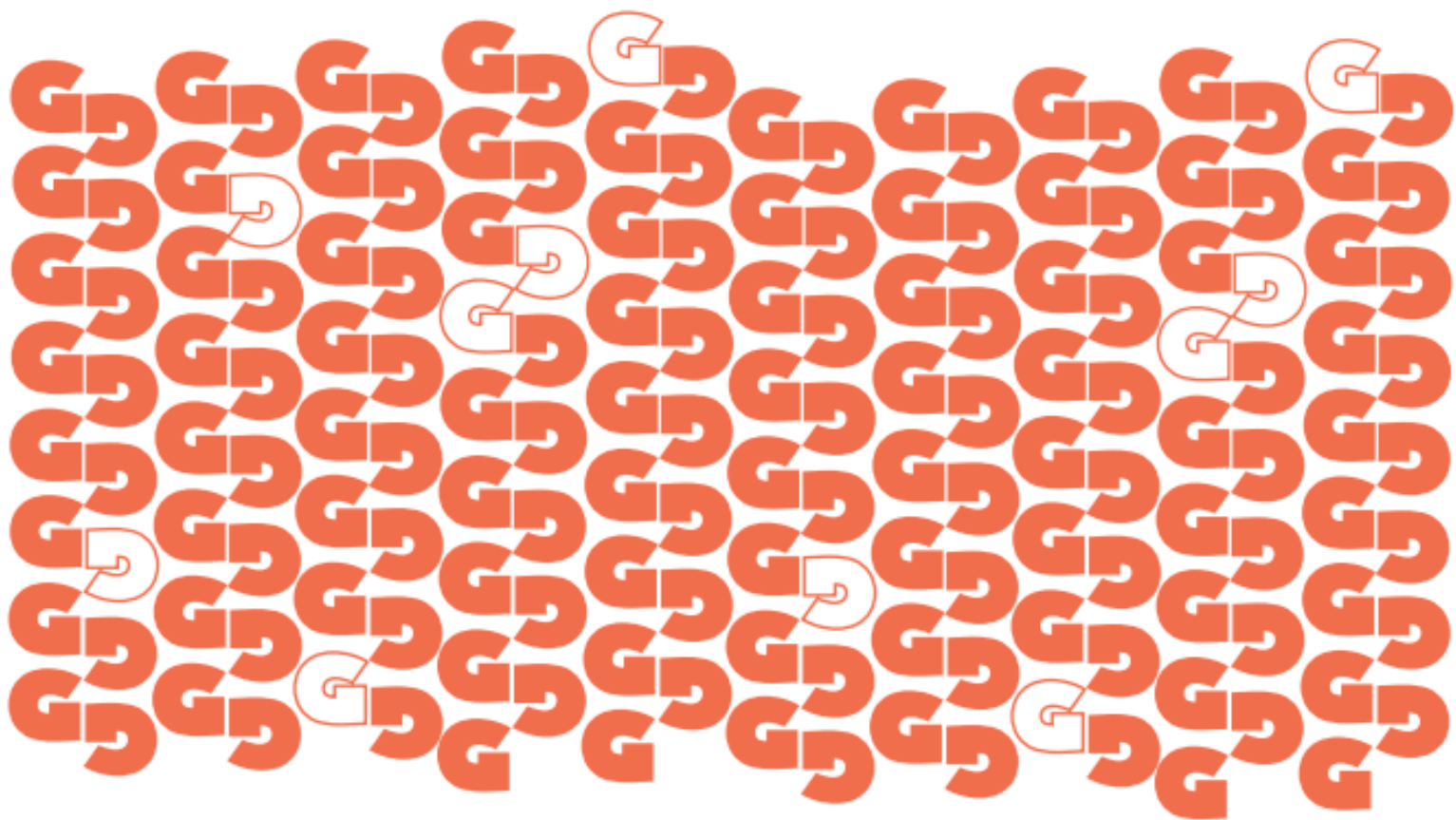
428

deelnemers
aan de drie Franstalige
webinars

140

deelnemers
aan de drie Nederlandstalige
webinars

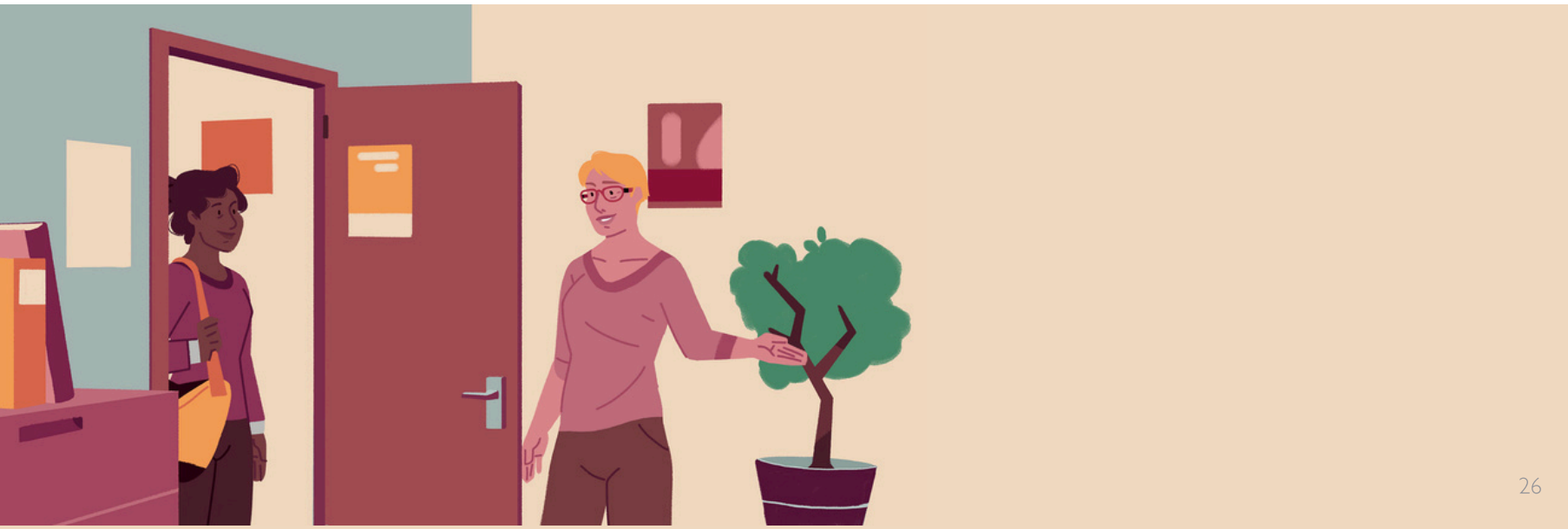

AS 3: BEGELEIDING

De begeleiding van meisjes en vrouwen met VGV staat centraal in onze missie. Bij GAMS België gaat het erom een veilige ruimte te bieden waar personen de taboe kunnen doorbreken, vrij kunnen spreken zonder oordeel, en een omgeving van vertrouwen wordt gecreëerd. Bij het eerste onthaal wordt een behoefte-beoordeling uitgevoerd om gepersonaliseerde begeleiding aan te kunnen bieden (sociaal, psychologisch, juridisch) en indien nodig door te verwijzen naar partnerorganisaties.

Collectieve workshops worden ook aangeboden, gericht op verschillende doelgroepen (vrouwen, mannen, zwangere vrouwen) om hun handelingsvermogen ten aanzien van hun situatie te versterken.

Het publiek dat GAMS België bereikt bestaat voornamelijk uit vrouwen die geconfronteerd zijn geweest met VGV, internationale bescherming aanvragen, en op zoek zijn naar begeleiding op medisch, psychosociaal of juridisch vlak. We ontvangen ook vluchtelingen, personen die via gezinshereniging of andere wegen naar België kwamen, en steeds meer mensen in een precare verblijfssituatie. Onze rol is hen te gidsen in de Belgische sociale context, door hen te informeren en te oriënteren.

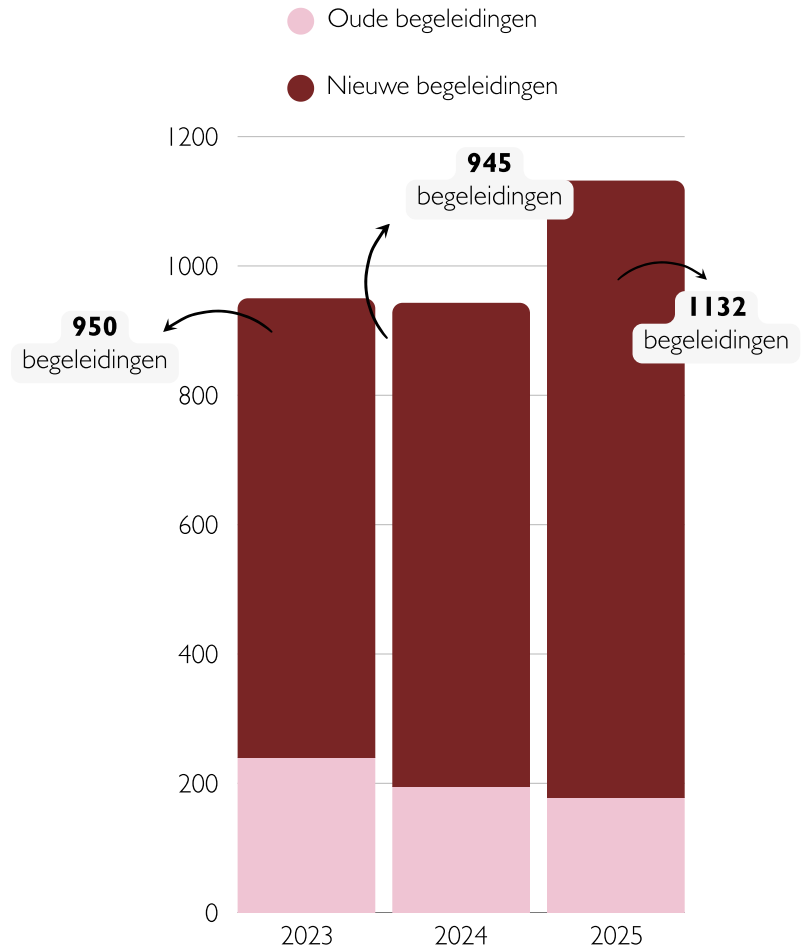

AS 3: BEGELEIDING

In 2025 ontvingen **954** nieuwe personen individuele begeleiding (sociaal en/of psychologisch en/of gemeenschappelijk), naast de **178** personen van wie de begeleiding werd voortgezet. In totaal, brengt dit ons tot **1.132** begeleidde personen, tegenover 950 in 2023 en **943** in 2024

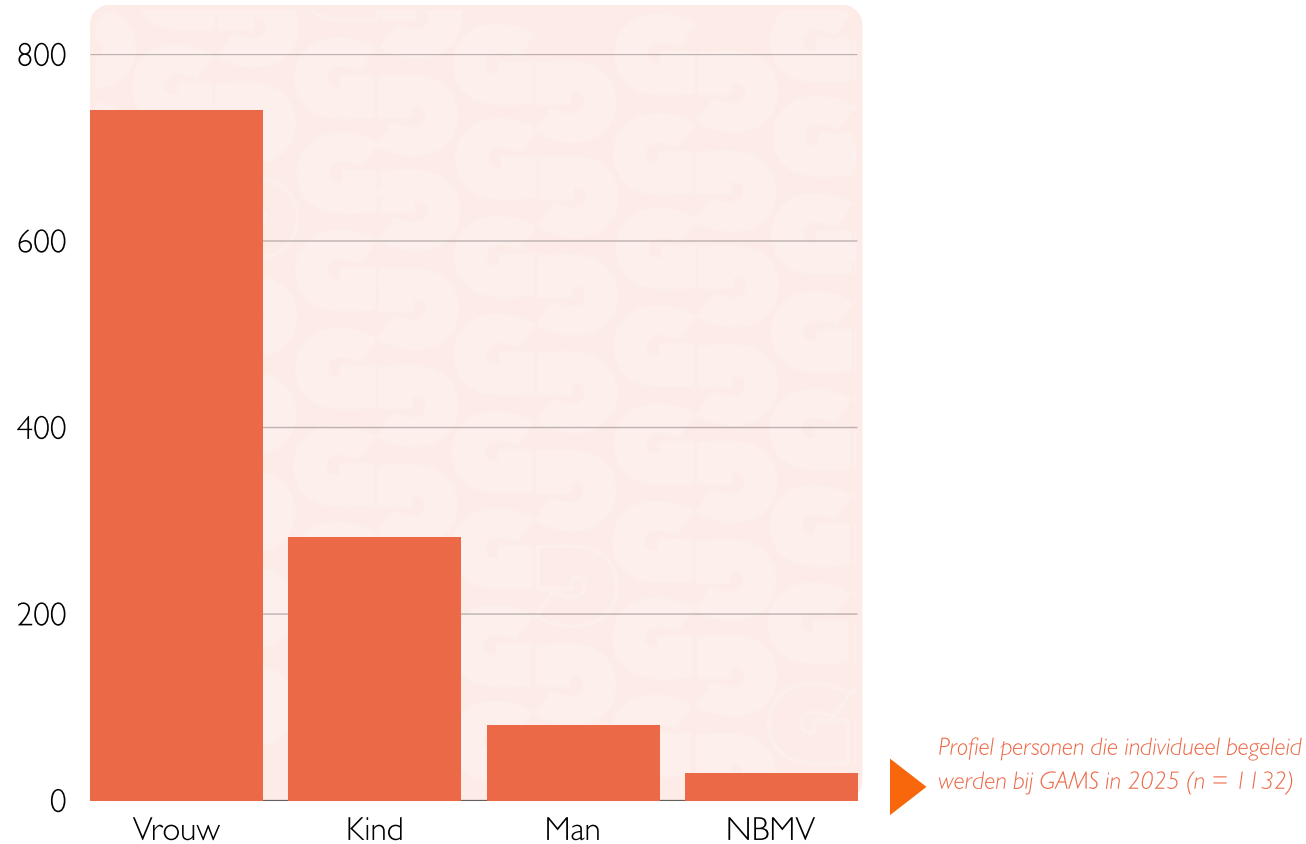
Er waren **622** psychologische consultaties in 2025. Hierbij moeten we ook belang hechten aan de 166 geplande consultaties die werden geannuleerd door de doelgroep. Dit illustreert hoe moeilijk de continuïteit van opvolging is door de precare situatie en de onzekerheid die ons doelpubliek ervaart

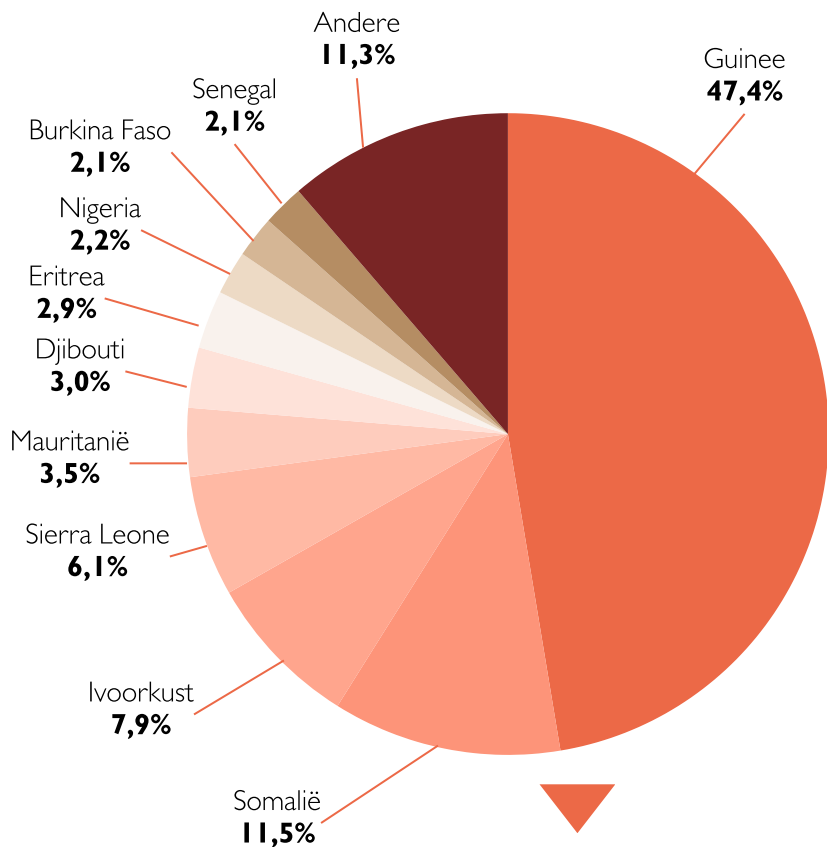
AS 3: BEGELEIDING

Wie komt er bij GAMS België?

Elk jaar begeleidt GAMS België mensen met zeer uiteenlopende profielen. De verzamelde gegevens stellen ons in staat beter te begrijpen wie we bereiken: hun gender, hun herkomst en hun administratieve statuut. Deze elementen zijn essentieel om onze acties zo goed mogelijk aan te passen, onze begeleiding te verfijnen en ons pleidooi te sturen. De onderstaande grafieken bieden een overzicht van deze profielen voor het afgelopen jaar.

AS 3: BEGELEIDING

Herkomst van personen die van een nieuwe individuele begeleiding hebben genoten in 2025 (n = 954)

Administratief statuut

Administratief statuut	Aantal	Percentage
Aanvraag om internationale bescherming	671	70,3%
Meervoudige IVB	30	3,1%
Dublin	119	12,5%
Papierloos/buiten procedure	44	4,6%
Gezinshereniging	32	3,4%
Vluchteling·e	21	2,2%
Belgisch	11	1,2%
EU-nationaliteit	2	0,2%
Geregulariseerd	10	1,1%
Subsidiaire bescherming	5	0,5%
Visa touristique	1	0,1%
Onbekend	8	0,8%
Totaal	= 954	= 100%

Profiel personen die een individuele begeleiding hebben genoten in 2025 (n = 954)

AS 3: BEGELEIDING

Project Diiran: empowerment van jonge vrouwen

In het kader van project Diiran organiseerde GAMS België een tweedaagse workshop voor jonge vrouwen uit gemeenschappen met een prevalentie VGV. Dit project, gericht op jongeren van 16 tot 25 jaar, vond plaats in verschillende Vlaamse provincies tijdens de zomervakantie en bood een veilige en toegankelijke ruimte om ervaringen uit te wisselen, zich te informeren en te versterken.

De deelnemers volgden vier interactieve workshops:

1

Oriëntatie in het Belgische hulpverleningslandschap

2

Sensibilisering rond VGV

3

Versterking van zelfvertrouwen

4

Bevordering van een positieve beleving van seksualiteit, met bijzondere aandacht voor het lichaam en relaties

De tweedaagse workshop stelde de jonge vrouwen in staat hun ervaringen te delen, hun rechten en beschikbare hulpbronnen beter te kennen, en hun zelfvertrouwen en autonomie te versterken. De algemene doelstelling van het project was het bevorderen van empowerment, het informeren van de vrouwen en het creëren van een ondersteuningsnetwerk tussen de deelnemers.

INTERVIEW

met Fos, intercultureel werkster

GAMS België bestaat sinds 1996 en in de loop der jaren is de visie van GAMS blijven evalueren, groeien en uitbreiden. Hoewel sommige vrouwen getuige waren van deze transformatie, zijn er maar weinigen die dit van binnenuit en op zoveel verschillende manieren hebben meegemaakt als Fos.

Geboren in 1982 in Somalië, in een context van oorlog, groeit Fos op in een werkelijkheid die getekend wordt door raktijken en normen die ze niet in vraag stelt. Op haar zesde wordt ze besneden, op haar zestiende uitgehuwelijkt. Ze belandt naast een veel oudere man, in een relatie gekenmerkt door geweld en mishandeling — een werkelijkheid die haar op dat moment volledig normaal lijkt. Na een jaar huwelijk vormt het overlijden van haar vader een breuk. Fos haar moeder ziet hierin een kans om haar dochter te bevrijden uit haar bevangen situatie. De beslissing is genomen: Fos moet vertrekken. Haar land verlaten, zich van haar familie verwijderen, op zoek naar bescherming en veiligheid, ver van haar man.

Dan begint een lange ballingschapsreis. In een conflictcontext verloopt het begin van die reis over land, met de hulp van een mensensmokkelaar. Zevenentwintig dagen zullen nodig zijn om Addis Abeba, de hoofdstad van Ethiopië, te bereiken. Van daaruit gaat de reis verder naar Frankrijk, en tot slot naar België. Bij haar aankomst wordt Fos al snel doorverwezen naar het Fedasil-centrum Klein Kasteeltje, in Molenbeek, waar ze meerdere jaren zal verblijven

Ik dacht dat als je in België aankwam, je al alles had. Voor ons bestaan papieren niet. In onze verbeelding was het eenvoudig: je komt aan, je werkt en je bouwt je leven op.

De werkelijkheid is complexer. De jaren in het Klein Kasteeltje zijn zwaar. Fos begrijpt geleidelijk aan dat wat zij als normaal beschouwde — haar referentiepunten, haar gewoontes, haar tradities — geen universele waarheid is. De ankerpunten beginnen af te brokkelen. Ze begint te studeren, en leert een taal die ze nog niet begrijpt. Zelfs haar verhouding tot haar eigen lichaam wordt in vraag gesteld. Haar menstruaties zijn altijd extreem pijnlijk geweest, gepaard met misselijkheid. Maar dit heeft haar nooit verontrust: voor haar is het nu eenmaal zo. Haar begeleidster in het centrum daarentegen slaat alarm. "Ze [de begeleidster] wist helemaal niets. Ze dacht dat ik zwanger was. Elke maand moest ik een zwangerschapstest doen. Ik begreep niet waarom ze me steeds herhaalde 'pipi, pipi, pipi'. Er was niemand die me het uitlegde. Ik dacht een voor een lange tijd dat ik ziek was."

INTERVIEW

met Fos, intercultureel werkster

De begeleidster stelt zich vragen en doet een beroep op een tolk. Het gesprek kan eindelijk beginnen. "Toen ik begreep dat de begeleidster niet geïnfibuleerd was, begon ook ik me vragen te stellen. Als je ouders je iets verzekeren en dat de enige werkelijkheid is die je kent, ga je niet op zoek naar iets anders. Het zijn taboeonderwerpen en ik was niet voorbereid om erover te spreken."

Het bewustwordingsproces was destabiliserend en versterkte een gevoel van eenzaamheid dat al aanwezig was. Een desinfibulatie wordt haar voorgesteld. De beproeving is zwaar. "Ik werd noch psychologisch noch fysiek begeleid. Je terugvinden in een lichaam dat je niet kent, is angstaanjagend. Ik was bang van mezelf. Als ik in Somalië was gebleven, had ik hetzelfde met mijn dochter gedaan. Het is eigenlijk een parcours, en voor mij was het op dat moment geen geweld — het is een levensloop. Ik begreep pas dat het geweld was nadat ik het land had verlaten. Ik wil mijn moeder niets kwalijk nemen, want als zij het niet had gedaan, hadden anderen het gedaan."

Ondanks dit alles blijft Fos vooruitgaan, gedreven door de wil om een nieuw leven op te bouwen in België. Ze wordt geconfronteerd met administratieve weigeringen en moet het Klein Kasteeltje verlaten. In deze context van onzekerheid en eenzaamheid, die haar al omringen sinds haar aankomst, voelt ze de behoefte om een gezin te stichten.

Als je opgegroeid bent in een groot gezin, omringd door leven en lawaai, kan het heel moeilijk zijn om alleen in een vreemd land terecht te komen. De eenzaamheid vernielde me.

Haar dochter wordt geboren in 2001, en pas enkele jaren later hoort ze over het bestaan van GAMS tijdens een afspraak bij een centrum voor gezinsplanning. Bij haar eerste onthaal ontdekt ze een ruimte waar haar ervaring noch geminimaliseerd noch beoordeeld wordt. Ze vindt er woorden om haar verhaal te benoemen, maar ook een begeleiding die haar toelaat haarzelf te herbouwen. "Het was niet het GAMS van vandaag. Het was een appartement en het was Khadia (oprichtster van GAMS, nvdr) die mijn eerste onthaal deed."

Fos blijft stappen zetten om het statuut van vluchteling te verkrijgen. Ondanks de moeilijkheden, geeft ze zich niet gewonnen en verkrijgt ze na meerdere weigeringen en jaren wachten haar statuut.

INTERVIEW

met Fos, intercultureel werkster

"Ik was omringd door goede mensen in mijn sociaal traject. Eens ik wist dat GAMS bestond, wist ik dat ik hun niet meer los zou laten."

In 2014 werden de eerste Community Voices opgeleid om sensibiliseringswerk te verrichten, het woord te nemen, en GAMS zichtbaarder te maken. Fos maakte deel uit van deze eerste groep. "Eens ik mijn diploma had behaald, vroeg ik mij af: 'wat doe ik hier nu mee?' Ik stelde de vraag of GAMS mij meer verantwoordelijkheden kon toevertrouwen."

En antwoord hierop kwam er: eerst werkte ze in Namen, samen met Halimatou Barry, de toenmalige verantwoordelijke voor Wallonië. Daarna deden ze ook samen sensibiliseringswerk in Vlaanderen, waar Fos tolkte of het betrokken publiek informeerde in de opvangcentra.

In 2017 behaalt ze haar allereerste arbeidscontract, en begint ze bij GAMS als intercultureel werkster. Ze spreekt zonder taboe over besnijdenis, infibulatie en gedwongen huwelijken — onderwerpen die in sommige gemeenschappen nog gevoelig liggen. Weerstand is aanwezig, kritiek soms ook. Ze verwelkomt deze zonder zich van haar doel te laten afleiden: **beschermen, informeren, en mogelijkheden openen.**

Elk meisje dat beschermd wordt, elke vrouw die begrijpt dat ze een keuze heeft, is voor haar een overwinning.

Het brengt zoveel. Als ik jonge meisjes van 15 jaar die infibulatie vragen 'bescherm' en begeleid, voel ik me goed. Echt heel goed. Ik voel me opgelucht. Ik zeg tegen mezelf dat ik iets goeds heb gedaan. Ook al zijn er negatieve kanten, zie ik deze niet. Ik heb het geluk gehad vrouwen te begeleiden die mij nodig hebben. Ik ben trots om bij GAMS te werken.

Vertaling, socioculturele vorming, sensibilisering, eerste onthaal, en workshops: Fos mist geen enkel terrein binnen de begeleiding van mensen uit gemeenschappen met een prevalentie VGV. Ze is op alle fronten aanwezig en ziet elke dag de concrete impact van haar werk. Wanneer een vrouw aankomt en niet weet dat iedereen zijn eigen parcours en eigen ervaring heeft, begeleidt Fos haar met geduld en aandacht.

"Als je haar dat uitlegt, begint ze vragen te stellen. Ik moedig haar soms aan een tweede mening te zoeken als ze het moeilijk vindt om mij te geloven. Voor mij is het belangrijkste hen te doen begrijpen dat de religie dit [VGV] niet voorschrijft. Het klopt niet: men gebruikt het gewoon als argument. Vrouwen wachten tot iemand hun informeert en begeleid. Ze vragen me: 'Help ons.'"

INTERVIEW

met Fos, intercultureel werkster

Voor Fos is dit verantwoordelijkheidsgevoel zwaar maar van groot belang. Ze weet dat haar rol verder reikt dan haar eigen ervaring.

Ik blijf het herhalen tegen mezelf: 'Het is niet jouw verhaal. Het is hun verhaal.' Het is moeilijk, het heeft me tijd gekost. Gelukkig werd ik voorbereid. Ik zeg ook tegen mezelf dat ik sterker moet zijn voor hun, om hun te begeleiden, anders zullen ze niemand hebben. Dat geweld [VGV] is een schending van het lichaam van vrouwen en van de betrokken personen.

"Ik dank God elke dag. Ik heb veel gegeven, en ik geef geld aan mensen die het nodig hebben om Hem echt te bedanken. Het is dankzij Hem, dankzij mijn traject, dat ik hier ben. Het is dankzij mij dat mijn dochter beschermd is. En mijn leven beschermd is."

Vandaag blijft Fos haar leven verder op met vastberadenheid. Ze heeft veel opgeofferd om te komen tot waar ze nu is: haar land verlaten, haarzelf herontdekken na jaren van geweld, en zichzelf opleiden om anderen te kunnen begeleiden. Door haar engagement en keuzes heeft ze haar vier kinderen bescherming geboden tegen VGV en gedwongen huwelijk, met respect voor de rijkdom van hun culturele erfgoed en tradities. Fos belichaamt tegelijk veerkracht en overdracht: ze transformeert haar persoonlijk traject in kracht, en stelt haar ervaring ten dienste van haar gezin en haar gemeenschap. Zo creëert ze een ruimte van veiligheid, keuze en emancipatie voor wie na haar komt.

AS 3: BEGELEIDING

CIClus: menstrueel welzijn versterken en taboes doorbreken

Rond menstrueel welzijn bestaan nog heel wat vooroordelen en mythes, maar elke cultuur draagt ook haar eigen positieve rituelen mee.

Sinds begin 2025 lanceerde GAMS België het project CIClus, ondersteund door de dienst Gelijke Kansen Vlaanderen, dat zich richt op het menstrueel welzijn van moeders en hun dochters die vrouwelijke genitale verminking hebben meegemaakt of riskeren. De doelstelling: taboes doorbreken en intergenerationale banden versterken

Als ik zwem in de zee tijdens mijn menstruatie, trek ik haaien aan

Als je ongesteld bent en zelf mayonaise maakt, zal die vaak mislukken

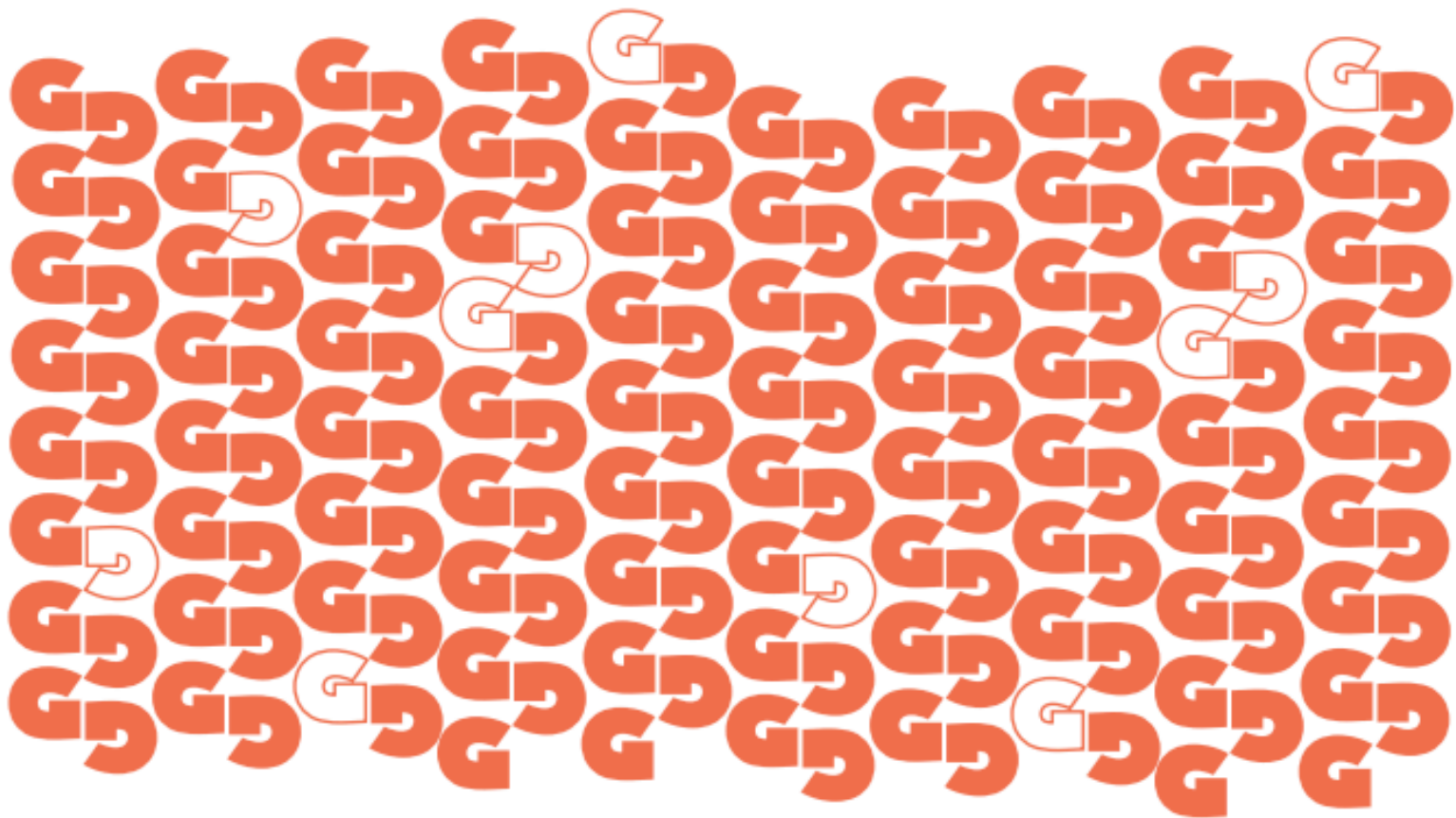
Taboes doorbreken en intergenerationale banden versterken

Daartoe werden verschillende activiteiten georganiseerd en tools ontwikkeld om moeders te ondersteunen bij de voorbereiding van hun dochters op de menarche. In samenwerking met Atypicalist werd een video gemaakt om moeders te begeleiden bij het bespreekbaar maken van het onderwerp op een open en veilige manier. Er werd ook een verklarende brochure over de menstruatiecyclus uitgewerkt. De inhoud van deze tools werden ontwikkeld op basis van een focusgroep met jongeren en zes workshops met 17 moeders. Beide tools zouden beschikbaar zijn in meerdere talen: Frans, Engels, Fula, Tigrinya, Somalisch en Arabisch.

In februari en mei volgden acht Community Voices een tweedaagse opleiding om sensibiliseringssessies over menstrueel welzijn te kunnen organiseren binnen hun gemeenschappen. Tot nu toe werden er vijf sessies met de gemeenschappen georganiseerd en zes sessies in de Fedasil- en Rode Kruis-opvangcentra. In totaal werden **174 vrouwen en meisjes bereikt**. Het onderwerp werd ook besproken tijdens de workshops van de Internationale Vrouwendag en op de open dag van GAMS in Antwerpen.

En nu? Het project CIClus is officieel afgerond, maar de collega's volgden een Train-the-Trainer-opleiding om deze workshops samen met de Community Voices te kunnen blijven aanbieden in opvangcentra. Daarnaast werd een praktische gids ontwikkeld voor externe professionals, zodat ook zij zelf workshops kunnen organiseren voor ons doelpubliek.

AS 4: OPLEIDING EN OVERLEG

GAMS België legt bijzondere nadruk op de opleiding van professionals die in contact komen met personen uit gemeenschappen met een prevalentie VGV. Deze professionals kunnen zich in diverse sectoren bevinden: sociaal werk, gezondheidszorg, onderwijs, asiel, politie en vroegkinderlijke opvang. Ons doel is de identificatie en begeleiding van betrokken personen te verbeteren, en hun bescherming en ondersteuning te versterken.

Tegelijkertijd coördineert GAMS België het Netwerk van Gecoördineerde Strategieën om VGV te beëindigen in Brussel en Wallonië. Dit netwerk bevordert de uitwisseling van good practices en de co-creatie van tools met andere actoren voor een gecoördineerde en doeltreffende aanpak.

In 2025 heeft GAMS **2.835 professionals** opgeleid, verspreid over verschillende sectoren: gezondheidszorg, sociaal werk, justitie, onderwijs, asiel, vroegkinderlijke opvang...

AS 4: OPLEIDING EN OVERLEG

Online workshops van de Gezamenlijke Strategieën

De webinar cyclus van de Gecoördineerde Strategieën maakte het mogelijk om de leefwereld van beschermende ouders, en de hefbomen die voor een sterkere begeleiding kunnen zorgen, te verkennen en in kaart te brengen. De uitwisselingen legden de nadruk op het belang van actief luisteren, interculturele ondersteuning en het creëren van veilige ruimtes voor de betrokken vrouwen.

De workshops benadrukten ook de complexiteit van scheidings situaties, waarin de bescherming van meisjes, het respect voor ouderlijke rechten, en de aandacht voor culturele diversiteit samen moeten worden doordacht.

Vijf thematische workshops structureerden deze webinar cyclus:

De beschermende ouders waarderen en de conflicten waarmee zij geconfronteerd worden beter begrijpen

Beschermende ouders begeleiden in hun beschermingstraject

De impact analyseren van de ingezette beschermingsstrategieën en de gevolgen ervan op het leven van de beschermende ouders

De effecten van de gehanteerde strategieën op het inmiddels volwassen kind

Kinderbescherming, respect voor ouderlijke rechten, en culturele diversiteit verzoenen in een scheidingscontext

98 deelnemers deel aan deze online workshops.

 Ontdek de replay's in het Frans [hier](#).

Wat zijn de GS-VGV?

Het netwerk van de Gecoördineerde Strategieën ter bestrijding van Vrouwelijke Genitale Verminking (GS-VGV), gecoördineerd door GAMS Be, brengt Belgische actoren uit diverse sectoren samen die betrokken zijn bij VGV.

Het gaat onder meer om: professionals uit de gezondheidszorg, actoren uit de permanente educatie, mensen uit de kinderopvangsector, professionals uit de justitiesector, personen die betrokken zijn bij de begeleiding van verzoekers om internationale bescherming en jeugdhulp, evenals personen die zelf getroffen zijn door vrouwelijke genitale verminking of beleidsmakers.

AS 4: OPLEIDING EN OVERLEG

Focusgroep: strijd tegen gedwongen huwelijk

GAMS België bracht de Community Voices samen om na te denken over preventiestrategieën tegen gedwongen huwelijk, het verbeteren van de begeleiding van slachtoffers en het formuleren van aanbevelingen aan de Vlaamse overheid.

Gedwongen huwelijk werd gedefinieerd als een huwelijk zonder vrije instemming, vaak opgelegd door familie, traditie, religie of geweld. De deelnemers deelden ervaringen uit verschillende landen en contexten, die ook vandaag in België nog worden vastgesteld. Deze uitwisselingen maakten het mogelijk concrete pistes te identificeren om jongeren beter te beschermen en gezinnen te ondersteunen in de preventie van en strijd tegen gedwongen huwelijk.

Kernpunten

- Meisjes en vrouwen moeten hun rechten kennen en eigen keuzes kunnen maken
- Sensibilisering van ouders is essentieel, want velen handelen louter uit traditie
- Een goede communicatie tussen ouders en kinderen draagt bij tot het verminderen van spanningen (bv. programma Gezin in Balans)
- Hulpverleningsdiensten moeten zich richten op veiligheid, juridische ondersteuning en kindbescherming
- Situaties van achterlating of zogenaamde "heropvoedingsreizen" blijven zorgwekkend
- Scholen, inburgeringsprogramma's en professionals spelen een belangrijke rol in detectie en preventie

Aanbevelingen

- Preventie en duidelijke informatie over rechten versterken
- Ouders en jongeren samen bereiken, via scholen en gemeenschapsprojecten
- Toegankelijke hulp, opvangstructuren en aangepaste juridische ondersteuning aanbieden
- Professionals meer sensibiliseren over de problematiek van gedwongen huwelijk

AS 4: OPLEIDING EN OVERLEG

Netwerking

GAMS is lid van verschillende netwerken die het in staat stellen zijn werking in te schrijven in bredere collectieve dynamieken: **Because Health**, het **NAP**, **End FGM**, het *Collectif Mariage Forcé*, **Coalitie Gender en gezondheid**, **Coalitie Gender en Migratie**, en **MIRABAL**. In dit rapport kiezen we ervoor om in het bijzonder ons engagement binnen het Nationaal Actieplan (NAP) te belichten, dat het jaar 2025 op een dubbele manier heeft gekenmerkt: de afsluiting van de cyclus 2021-2025 en de opening van het volgende plan 2026-2029.

Het NAP, een grondig engagement

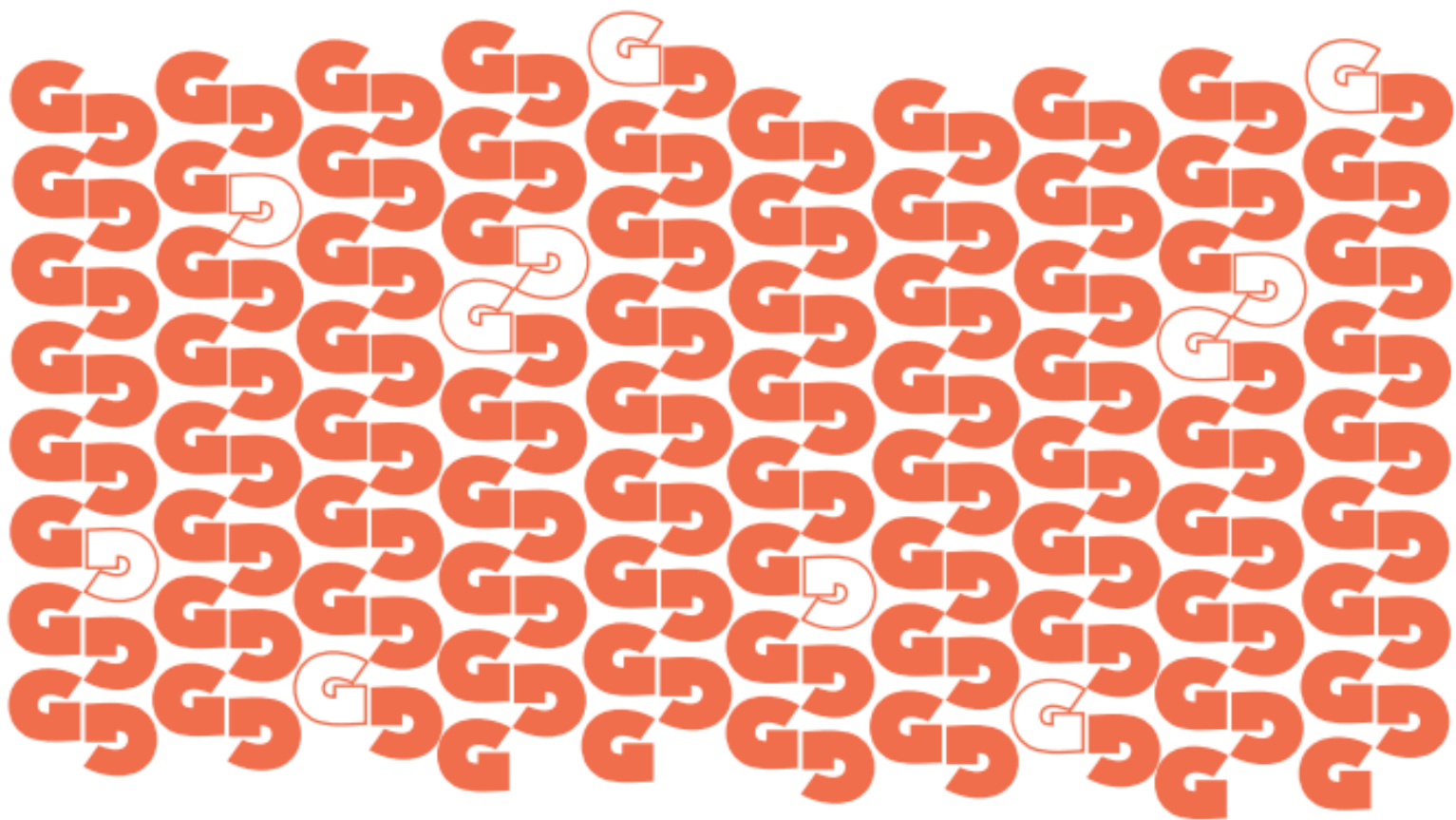
GAMS is lid van het Nationaal Platform van het Belgische maatschappelijk middenveld, een federale instantie die vijftien verenigingen samenbrengt die belast zijn met het opvolgen van de uitvoering van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van gendergebaseerd geweld 2021-2025, verankerd in het Verdrag van Istanbul. Gedurende vijf jaar was het Platform veel meer dan een monitoringruimte: een ontmoetingsplaats, een plek voor wederzijds leren en collectieve opbouw, in 2025 verrijkt door de uitnodiging van externe actoren om hun goede praktijken te delen.

GAMS heeft een actieve rol gespeeld in de evalueatie: deelname aan de werkgroep over migratie voor de 6e pijler, en betrokkenheid bij het redactiecomité belast met de methodologie en de algehele herziening van het rapport.

Naar het NAP 2026-2029

2025 was ook het jaar van de bijdrage aan het volgende plan. GAMS droeg daarin een duidelijke boodschap uit: VGV blijft een ernstig probleem in België, waarvan de detectie en de bescherming complex blijven (laattijdige meldingen, beperkte handelingsmarges, gefragmenteerde juridische kaders). Onze pleidooien roepen op tot structurele opleidingen voor professionals, verduidelijkte protocollen, aangepaste medische opvolging, effectieve toegang tot gezinshereniging voor beschermde meisjes, en structurele financiering ondersteund door gespecialiseerde referentiecentra.

AS 5: PLEIDOOI EN EXPERTISE

De kracht van GAMS België ligt in onze bottom-up benadering: alles vertrekt vanuit het terrein. De uitwisselingen met de betrokken gemeenschappen en professionals voeden rechtstreeks ons pleidooi, wat op die manier diep geworteld is in de leefwereld en de realiteit van de getroffen personen.

Dankzij een multidisciplinair team (gezondheid, psychosociaal, juridisch en gemeenschappelijk) en een erkende terreinexpertise is GAMS België vandaag een sleutelspeler in de ontwikkeling van nationale campagnes en officiële aanbevelingen, aan de zijde van ministeries en overheidsdiensten.

AS 5: PLEIDOOI EN EXPERTISE

Studie over gemeenschappen uit de Arabische wereld en Azië

De praktijk van vrouwelijke genitale verminking binnen gemeenschappen uit de Arabische wereld en Zuid- en Zuidoost-Azië die in België leven. Focus op Egypte, Soedan, Irak en Indonesië

In 2025 lag de nadruk op de afronding van de dataverzameling, de transcriptie en analyse van de interviews, en de opstart van de redactie van het eindrapport. De studie, die in 2022 is gestart, heeft als doel de percepties, behoeften en praktijken rond VGV beter te begrijpen binnen de Egyptische, Soedanese, Koerdisch-Iraakse en Indonesische gemeenschappen die in België leven.

De aanvankelijke doelstelling van twaalf interviews per gemeenschap kon niet volledig worden bereikt, met name door de gevoeligheid van het onderwerp en de moeilijkheden bij het bereiken van mogelijke deelnemers. Alle bruikbare interviews werden getranscribeerd en geanalyseerd, waardoor de redactie van het eindrapport kon worden aangevat. Dat rapport zal zowel gemeenschaps-specifieke analyses als een transversale vergelijkende inzichten bieden.

Arabische wereld

Jihan Safar zette de uitvoering van de interviews voort. Ze versterkte de banden met de gemeenschappen en bouwde een analyseerbaar corpus op. In totaal werden **zeven interviews afgenomen bij Soedanese personen, elf bij Egyptische personen, vier bij Koerdisch-Iraakse personen, en vijf bij professionals uit de sector.**

Aziatische luik

Cyrielle Huyghe voerde acht interviews uit bij leden van de Indonesische gemeenschap, waarvan zeven bruikbaar, en één interview met de Indonesische ambassade. In totaal werden er zo **34 interviews** verzameld. Een samenwerking met de ambassade maakte het mogelijk flyers te verspreiden bij de Indonesische studentenpopulatie in België om deelnemers te rekruteren. Op hun verzoek, werd er ook een brochure ontwikkeld over de Belgische wetgeving rond VGV. Dit onderzoek opende dus de weg naar een verdere samenwerking met de ambassade.

Vooruitzichten 2026

De volgende fase bestaat uit de presentatie van de resultaten tijdens op 6 februari en de afronding van het eindrapport. De valorisatie van het project zal daarna worden voortgezet via wetenschappelijke artikels, verschillende communicatiemethodes en publieke presentaties.

AS 5: PLEIDOOI EN EXPERTISE

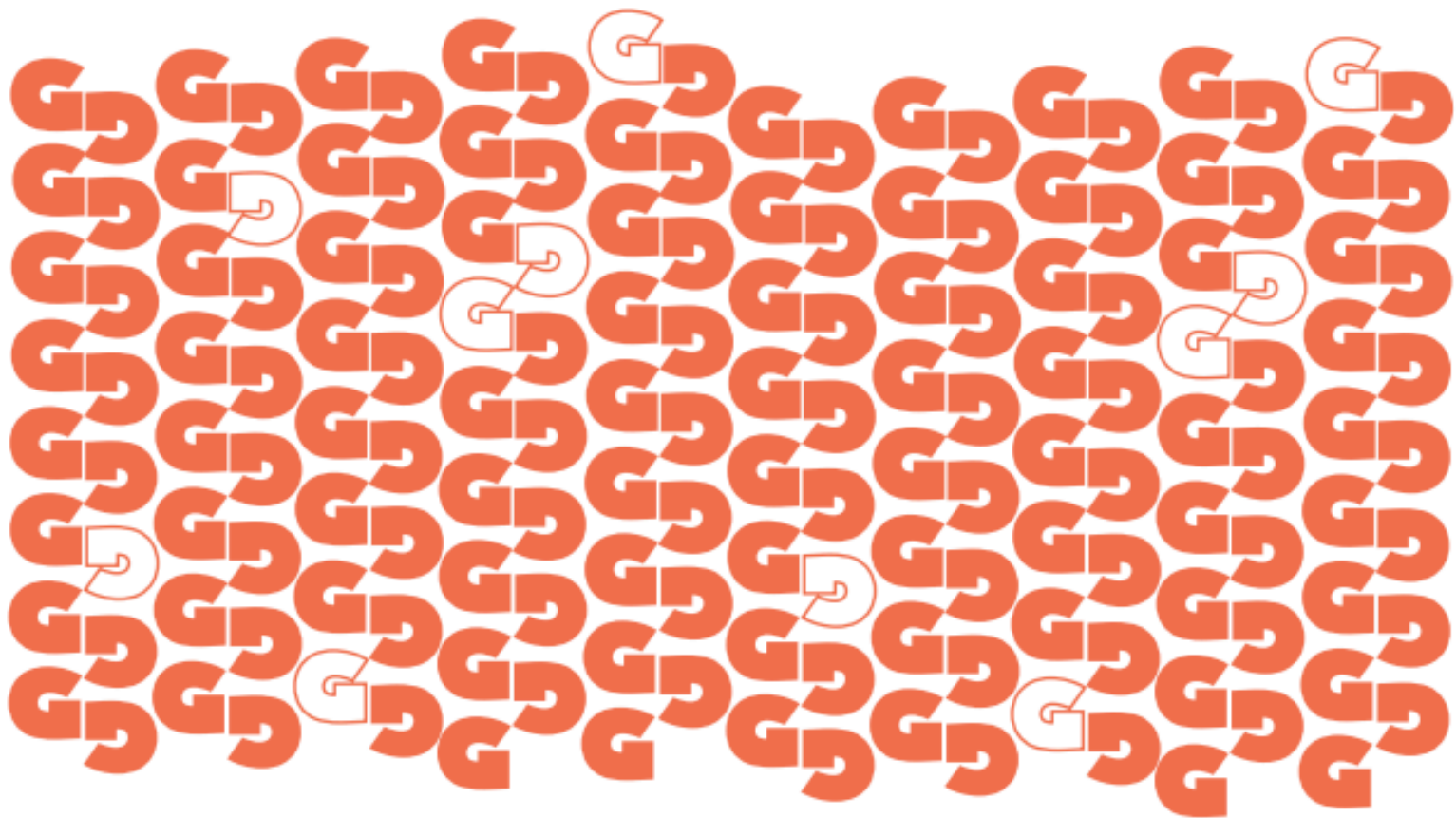
Waals gemeenschapsdiagnostiek

De gemeenschapsdiagnostiek over de behoeften rond seksuele en reproductieve gezondheid van vrouwen met status VGV in Wallonië (ondersteund door de AVIQ) zette in 2025 belangrijke stappen vooruit. Op dit moment werden **15 individuele interviews en 2 focusgroepen** uitgevoerd. De rekrutering van deelnemers verliep grotendeels via mond-tot-mondreclame, wat doeltreffender bleek dan de mobilisatiepogingen via de doelgroepen van partnerorganisaties. Ondanks hun inspanningen leverden deze kanalen niet zoveel participatie op als verwacht.

Dit jaar werd dan ook voornamelijk gewijd aan de verzameling van kwalitatieve gegevens — een essentiële stap om de leefwereld, de behoeften en de percepties binnen de betrokken gemeenschappen beter te begrijpen.

De huidige doelstelling is de studie te finaliseren tegen het einde van het jaar, zodat de resultaten gedeeld kunnen worden en deze de basis kunnen vormen voor actiepistes ter versterking van preventie- en begeleidingsstrategieën.

AS 6: INTERNATIONALE SAMENWERKING

Met bijna 30 jaar terreinervaring, een nauwe betrokkenheid bij de diaspora's in België en een sterke beheersing in transformatieve genderbenadering heeft GAMS België een erkende expertise ontwikkeld die overdraagbaar is op Europees en internationaal niveau.

Bewijs van deze erkenning is dat we regelmatig ondersteuningsverzoeken ontvangen van vrouwen die VGV hebben meegemaakt, zelfs vanuit hun landen van herkomst, waar vaak een gebrek is aan lokale begeleidingsstructuren. Dit vormt een duidelijk signaal dat onze expertise aansluit bij een wereldwijde nood.

AS 6: INTERNATIONALE SAMENWERKING

GAMS Luxemburg is er!

In 2017 ontving GAMS België in één week drie oproepen vanuit het Groothertogdom Luxemburg: van de OLAI (nu ONA, *Office National de l'Accueil*), het Luxemburgse Rode Kruis en CARITAS (nu HUT). Deze organisaties gaven aan dat ze over onvoldoende kennis en middelen beschikten om meisjes en vrouwen afkomstig uit Eritrea die recent in Luxemburg waren aangekomen te begeleiden. Op dat moment bestond er in het land geen structuur vergelijkbaar met GAMS.

GAMS België besloot dan ook ondersteuning te bieden door opleidingen te organiseren voor Luxemburgse actoren, waaronder het Rode Kruis, Caritas/HUT, ONA, *Planning Familial*, *Médecins du Monde*, Passerell, *Femmes en Détresse en Médecine Scolaire*. Sinds 2017 werden **25 opleidingen** gegeven, die in totaal **435 personen** bereikten.

In april 2025 ontving GAMS België in Brussel een delegatie van 8 professionals van het *Planning Familial* (arts, psycholoog, onthaal, management) voor een week van opleiding en praktijkuitwisseling. Daarnaast vonden er uitwisselingen plaats met Passerell via onze juridische pool rond jurisprudentie.

Gezien de groeiende vraag werd de oprichting van een GAMS Luxemburg noodzakelijk, zodat GAMS zich op die manier beter kon verankeren in de nationale context en zowel een fysiek onthaal als sensibiliseringsacties via de gemeenschapsbenadering kon aan bieden. Dit project werd mogelijk gemaakt dankzij het vertrouwen van de André Losch Fondation, die de opstart van de activiteiten financierde voordat de Luxemburgse overheid dit overnam.

De constituerende algemene vergadering vond plaats op 18 juni 2025, en de statuten werden neergelegd op 22 juli 2025. De oprichtster van GAMS België, Khadidiatou Diallo, aanvaardde het voorzitterschap voor een eerste mandaat, om de activiteiten te op gang te trekken en haar expertise over te dragen.

GAMS Luxemburg markeert zo een nieuwe regionale verankering, waardoor GAMS België zijn missie van bescherming en preventie kan voortzetten in een bredere internationale context.

AS 6: INTERNATIONALE SAMENWERKING

Missie van de psychologen naar Canada

In 2025 zette GAMS België zijn uitwisselingsproject met Canada voort, gefinancierd door Wallonie-Bruxelles International, in het kader van een wederzijdse blik tussen Belgische en Québecse professionals.

Van 1 tot 8 oktober 2025 reisden twee psychologen van GAMS naar Montreal, in partnerschap met Sensolia, een stichting die vrouwen met vrouwelijke genitale verminking (VGV) begeleidt. De uitwisseling focuste op psychologische verslagen en het bewaken van de therapeutische ruimte.

Tijdens het verblijf vonden ontmoetingen met terreinprofessionals plaats: kunsttherapeuten, directrice van een gespecialiseerde opvangdienst, gynaecoloog, psychologen, onderzoekers, enzovoort. Deze professionals deelden een bijzondere gevoeligheid voor multiculturaliteit en gendergerelateerd geweld.

Deze uitwisselingen stelden de psychologen van GAMS België in staat om:

De zorg voor vrouwen die een VGV hebben ondergaan in de Québecse context beter te begrijpen

Hun eigen praktijk binnen GAMS België te herdenken en te verrijken

En nu?

Uit deze uitwisseling zal begin 2026 een webinar voortkomen, gezamenlijk georganiseerd door de psychologen van GAMS België en het team van Sensolia, om goede praktijken en lessen uit deze ervaring te delen. Een nieuwe uitwisseling, ditmaal over ervaringsdeskundigheid, is ook gepland in januari 2026 voor een ander duo van GAMS België

AS 6: INTERNATIONALE SAMENWERKING

Project Vélingara

Na een evaluatie van het project "Educatie pact" en een collectieve reflectie met de teams van GAMS België in Brussel en Vélingara, kreeg de missie van 2025 een heroriëntering: het individuele peterschap van meisjes werd stopgezet ten voordele van acties met een duurzame impact op alle dorpen, waarbij de betrokkenheid van dorpshoofden, religieuze leiders, ouders, jongeren en gezondheids- en onderwijsprofessionals centraal staat.

De sensibiliseringsactiviteiten werden versterkt met participatieve debatten en de mobilisatie van erkende actoren, zoals vrouwengroepen, Community Voices en de theatergroep "le Lival", die in de vier dorpen optrad rond de thema's besnijdenis, gedwongen huwelijk en schooluitval. Elke voorstelling telde ongeveer 200 bezoekers. Daarnaast werden er ook radioberichten uitgezonden op Sewnde FM en Bantaare FM.

Scholen kregen concrete steun in partnerschap met de vereniging KITAAMBA:

60

schooltassen uitgedeeld
per instelling

30

kits met maandverband
voor meisjes

De missies bevorderden duurzame samenwerkingen met lokale autoriteiten en vrouwengroepen, met name voor schoolopvolging en de beveiliging van scholen. Drie instellingen zonder omheining werden geïdentificeerd, en groene hagen met fruitbomen zullen worden aangelegd om leerlingen te beschermen. De campagne "Een vrouw, een boom" zal de vrouwen van de dorpen rond dit project mobiliseren.

Voor de volgende missies wil GAMS de distributie van schoolmateriaal versterken en deze acties uitbreiden naar andere dorpen binnen het departement.

AS 6: INTERNATIONALE SAMENWERKING

End FGM E-Campus: een tool voor permanente vorming

Un outil de formation accessible à toutes et tous

Gelanceerd in 2024, blijft de End FGM E-Campus zich ontwikkelen en consolideert het zich als een centrale tool voor opleiding en sensibilisering rond vrouwelijke genitale verminking (VGV). Dit online platform stelt professionals uit alle sectoren (gezondheidszorg, sociaal werk, onderwijs, justitie...) in staat theoretische en praktische kennis te verwerven in de preventie, detectie, en begeleiding van VGV.

In 2025 behaalde de E-Campus de CPD-accreditatie (Continuing Professional Development): dit betekent dat de gevolgde modules worden erkend als officiële permanente vorming, bruikbaar in het kader van de professionele ontwikkeling van de deelnemers. Deze erkenning versterkt de aantrekkingskracht en de geloofwaardigheid van het platform bij Belgische professionals.

Tot op heden hebben in België **474 personen zich ingeschreven** op de E-Campus — een teken van het groeiend engagement van professionals om zich te vormen rond de thematiek van VGV en hun praktijken op het terrein te verbeteren.

De End FGM E-Campus blijft een sleutelhefboom voor het verspreiden van goede praktijken, het afstemmen van kennis en het versterken van de preventie in het hele land. Dit gebeurt via een dynamiek van voortdurende professionalisering.

5 modules beschikbaar in 5 talen: Frans, Engels, Grieks, Italiaans en Portugees

Inleiding tot
VGV

Gezondheid

Bescherming

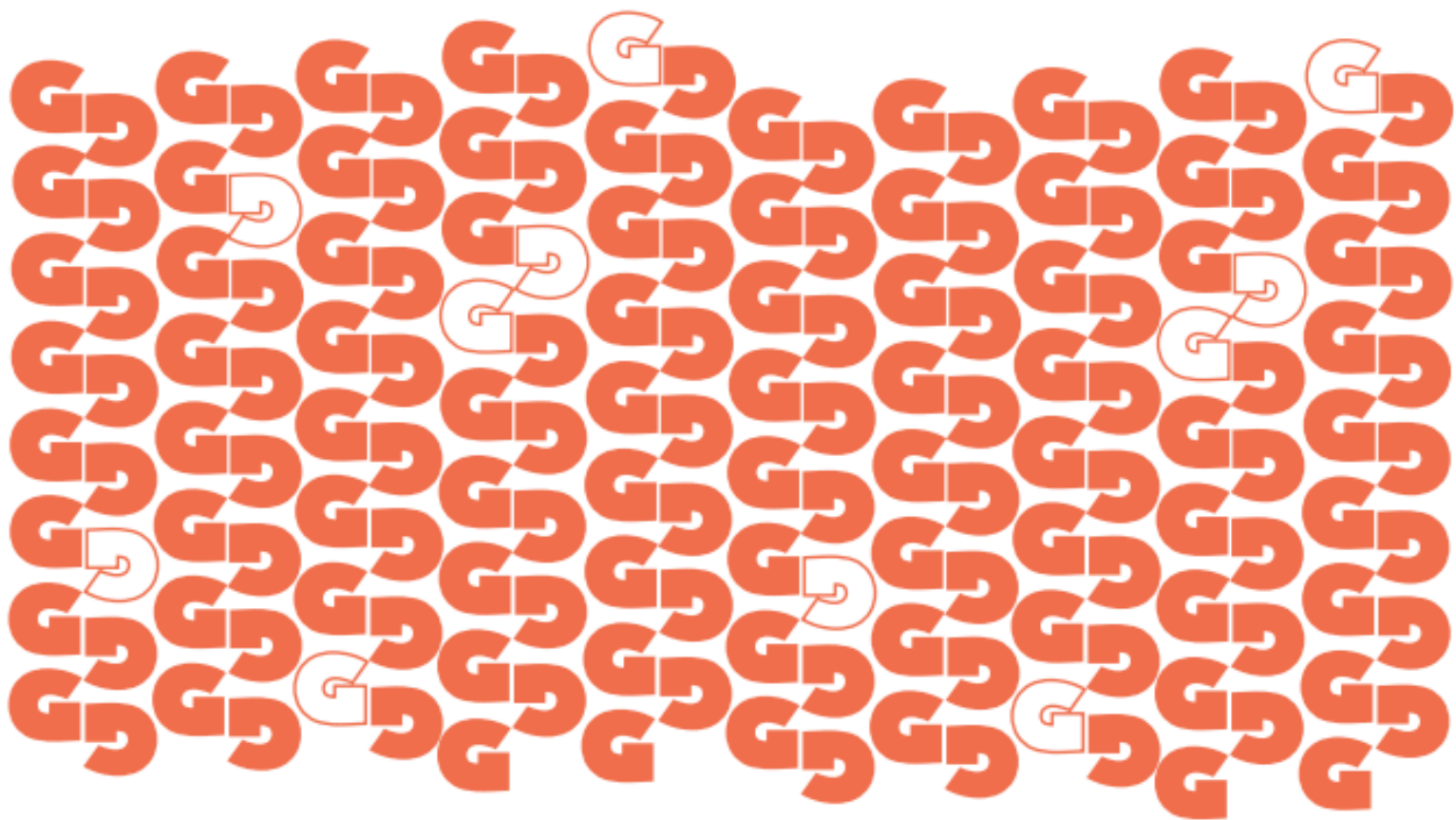
Preventie

Gemeenschaps-
betrokkenheid

Sluit u aan bij de beweging en
schrijf u in op het platform

<https://endfgm-ecampus.eu/>

2025 IN HET KORT...

2025 was een intensief jaar, bezaaid met concrete realisaties en grotere zichtbaarheid. Deze pagina belicht de belangrijkste momenten: nieuwe tools, nieuwe publicaties, mediaoptredens en ontvangen onderscheidingen. Allemaal sporen van een collectief werk dat verder reikt dan onze eigen muren

Onze nieuwe resources

Fotolanguagetool “*Fier-es et debout*”

- [Bestellen](#) van de tool
- [Uitleg](#) (in het Frans)

CIClus - Over menstruatie praten

- [Video](#) “Hoe praat je over menstruatie?”
- [Brochure](#) over menstrueel welzijn

Uitlegvideo's over beroepen

- Wat zijn [psychologen](#)?
- Wat zijn [seksuologen](#)?
- Wat zijn [gynaecologen](#)?

“De beschermende ouders”

- Reeks [online workshops](#)
- Reeks [getuigenissen](#)

Onze onderscheidingen

Publieksrijs tijdens de Social Engagement Awards van BNP Paribas Fortis

GAMS België in de pers

- 6 februari, [Les Grenades](#)
- 16 mei, [Joe FM, Q-music Radio](#)
- 17 mei, [DHnet.be](#)
- 17 mei, [La Libre](#)
- 17 mei, [HLN.be](#)
- 17 mei, [Nostalgie Radio](#)
- 17 mei, [VTM Nieuws](#)
- 18 mei, [msn.com](#)
- 19 mei, [RTBF.be](#)
- 23 mei, [En Marche](#)
- 27 mei, [Tarmac](#)
- 20 juli, [RTBF](#)
- 11 oktober, [SudInfo](#)
- 10 december, [BNP Paribas](#)

BALANS

In 2025 doorliep GAMS een moeilijke financiële periode. Politieke veranderingen, niet-verlengde financieringen en de stopzetting van verschillende projecten hebben onze slagkracht verzwakt en een reële druk gelegd op het team en de activiteiten. In reactie hierop lanceerden we de geldinzamelcampagne "Ma façon de dire non" en de mobilisatie was er. Getuigenissen verspreid via onze sociale media, open deurdagen, een solidariteitsmars en een concert met Fabrice Mukuna: zoveel krachtige momenten die hebben aangetoond hoe sterk onze missie weerklank vindt en mensen samenbrengt

Meer dan 10.000 € werd ingezameld en een golf van steun die ons diep heeft geraakt. Een immense dank aan alle mensen die hebben deelgenomen, gedeeld en in ons hebben geloofd.

Financiële toestand 2025

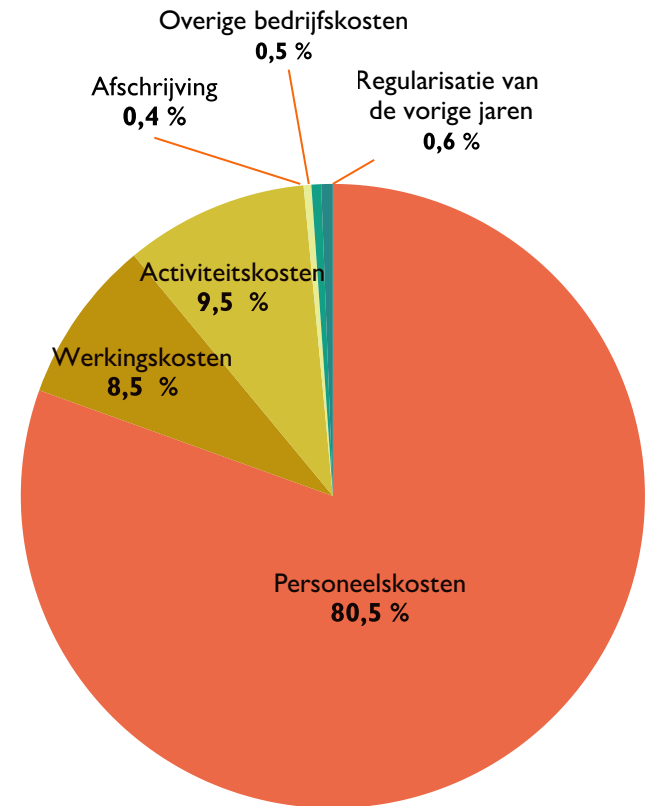
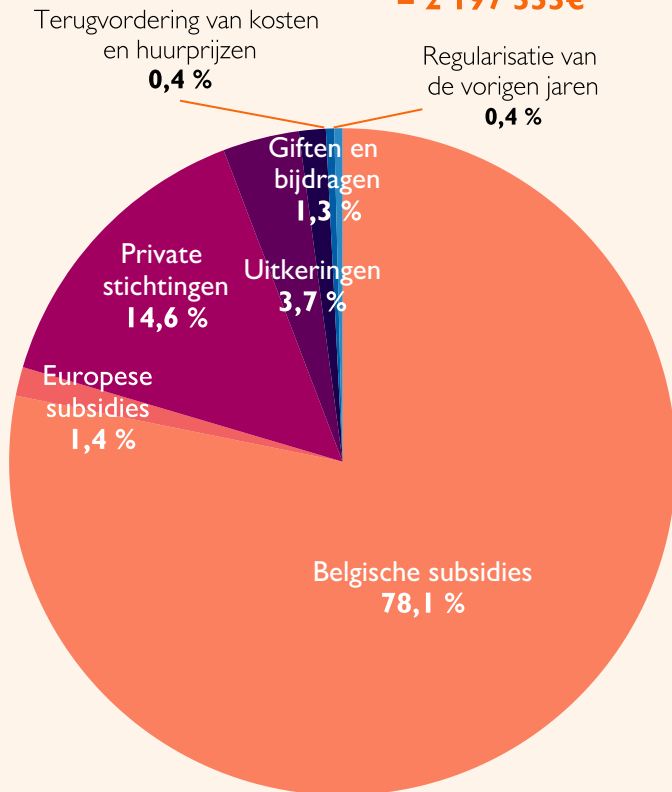
Bedrijfsopbrengsten	2 197 553€
Bedrijfskosten	2 193 995€

Inkomsten 2025

Belgische subsidies	1 715 797€
Europese subsidies	30 033€
Private stichtingen	321 212€
Uitkeringen	81 912€
Giften en bijdragen	29 539€
Terugvordering van kosten en huurprijzen	9 210€
Regularisatie van de vorigen jaren	9 830€

= 2 197 553€

Uitgaven 2025

Personeelskosten	1 765 866€
Werkingskosten	186 306€
Activiteitskosten	208 978€
Afschrijving	8 367€
Overige bedrijfskosten	10 303€
Regularisatie van de vorigen jaren	14 175€

= 2 399 019€

VOORUITZICHTEN EN UITDADINGEN VOOR 2026

Nieuw economisch model

De financiële situatie blijft een grote uitdaging voor 2026. Verschillende belangrijke projecten liepen af in 2025, wat leidde tot het einde van bepaalde essentiële contracten en een inkrimping van het team. Deze situatie beperkt tijdelijk de operationele capaciteit van GAMS en vereist een herbalancering van het budget.

Daarnaast blijft de politieke context in België, en in Brussel, moeilijk door de langdurige afwezigheid van een gewestelijke regering, wat de toegang tot publieke financiering vertraagt en de planning op middellange termijn bemoeilijkt. Ondanks deze beperkingen zet GAMS actief in op de zoektocht naar structurele financiering, om de continuïteit van de essentiële activiteiten te handhaven en de preventie- en begeleidingsacties duurzaam te versterken.

Het award dat eind 2025 werd ontvangen van Impact Together — om onder consultants te financieren die ons zullen helpen bij de opbouw van een nieuw economisch model voor GAMS — zal hierbij een belangrijke steun vormen

Co-creatie van ons strategisch plan 2026-2030 met betrokken personen

Om de nieuwe strategische aanpak op te bouwen, plannen we een dag te organiseren in elke afdeling van GAMS België, waarbij personen uit ons doelpubliek die weinig minder vertrouwd zijn met ons volledig aanbod aan activiteiten worden samengebracht. De bedoeling is te vertrekken vanuit de concrete behoeften en vragen van het terrein en samen na te denken over passende antwoorden.

Deze collaboratieve aanpak zal toelaten om:

- Prioriteiten die rechtstreeks door de gemeenschappen ervaren worden te identificeren
- Realistische en relevante acties te definiëren voor 2026-2030
- De band tussen GAMS België en ons doelpubliek te versterken, door de betrokken personen een actieve rol te geven in de ontwikkeling van ons strategisch plan

Lancering van een VGV netwerk in Vlaanderen

In 2026 plant GAMS België een netwerk van Gezamenlijke aanpak ter bestrijding van VGV in Vlaanderen te ontwikkelen.

De doelstelling is de coördinatie tussen de verschillende sectoren te versterken, goede praktijken uit te wisselen en de preventie en begeleiding van betrokken vrouwen te verbeteren. Dit netwerk zal het ook mogelijk maken professionals en gemeenschappen beter te sensibiliseren, en tegelijk de regionale mobilisatie rond de strijd tegen VGV te versterken. Deze netwerk zal ook uitgebreid worden naar situaties van gedwongen huwelijk en kinderen die na de vakantie in het land van herkomst worden achtergelaten.

SPONSORS

Opgroeien

SENSE Foundation Brussels

BRUSSEL

Gabrielle Petitstraat 6
1080 Brussel
+32 (0)2 219 43 40

WALLONIË

Namen
Rue Henri Lecocq 60
5000 Namen
+32 (0)81 94 68 35

VLAANDEREN

Antwerpen
De Shelter
Langstraat 102
2140 Anvers
+32 (0)3 547 09 27

Luik

Quai de Rome 65
4000 Luik
+32 (0)470 54 18 99

Permanentie:
Verviers

Permanenties:
Leuven, Gent, Hasselt,
Kortrijk

Bedankt voor uw steun!

• www.gams.be • [@GAMSBe](https://www.instagram.com/GAMSBe) •

